

Projekt

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE**

z dnia 2025 r.

w sprawie „Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2024 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 i 1572), Rada Miejska w Tarnowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2024 rok” w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Tarnowie

Małgorzata Mękal

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Tarnowie
z dnia 2025 r.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ GMINY MIASTA TARNOWA ZA 2024 ROK

Tarnów, kwiecień 2025 rok

Spis treści

1.	WPROWADZENIE	3
2.	DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE MIASTA TARNOWA	3
3.	OGÓLNE DANE O OSOBACH I RODZINACH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH W GMINIE MIASTA TARNOWA	12
4.	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE W RAMACH ZADAŃ GMINY	15
5.	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE W RAMACH ZADAŃ POWIATU.....	19
6.	INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ.....	25
7.	KADRA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE.....	35
8.	ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE	40
9.	ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE	41
10.	ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY MIASTA TARNOWA.....	42
11.	ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE GMINY MIASTA TARNOWA.....	54
12.	AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO - KONKURSOWA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE I NADZOROWANYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH	58
13.	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI – ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA	63
14.	WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE.....	65

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina, powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej, rodzajach i rozkładzie ilościowym zdiagnozowanych problemów. Wskazane ustawowo wyliczenia nie stanowią katalogu zamkniętego, dlatego analizowane zasoby mogą również obejmować inne elementy istotne z punktu widzenia realizacji zadań pomocy społecznej.

Niniejsza analiza opisuje sytuację w Gminie Miasta Tarnowa leżącej w województwie małopolskim. Gmina Miasta Tarnowa jest miastem na prawach powiatu – powiatem grodzkim. Tarnów graniczy między innymi z powiatami: brzeskim, dąbrowskim, gorlickim i nowosądeckim. Położony jest na Płaskowyżu Tarnowskim, na granicy Niziny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego, w północno-wschodniej części województwa, w dorzeczu Dunajca i Białej. Zajmuje powierzchnię 72 kilometrów kwadratowych.

W przedmiotowym dokumencie zostały zaprezentowane szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej realizowanych w ramach zadań gminy i powiatu, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej, aktywności projektowo-konkursowej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia.

Przedstawione w dokumencie dane umożliwiają sformułowanie konkretnych wniosków i rekomendacji, a co za tym idzie, pozwalają na podejmowanie decyzji o kierunkach działań, jakie w ramach lokalnej polityki społecznej powinny być podejmowane. Dokument wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na kolejny rok.

„Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok”, jako merytoryczny dokument niezbędny do kreowania polityki społecznej w mieście Tarnowie, ma za zadanie sprzyjać poprawie efektywności i skuteczności działań nakierowanych na minimalizowanie niekorzystnych zjawisk i rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów.

2. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE MIASTA TARNOWA

Według danych ewidencji prowadzonej przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Tarnowa w 2024 r. Tarnów liczył 98 885 mieszkańców, z czego 52 896 osób stanowiły kobiety, a 45 989 mężczyźni. W 2024 r. w Tarnowie zarejestrowano 300 cudzoziemców.

Przytaczając statystyki Urzędu Stanu Cywilnego, stwierdzić należy, że w Tarnowie odnotowano w roku 2024 mniejszą liczbę zawieranych małżeństw i urodzeń oraz większą liczbę zgonów. W ubiegłym roku „tak” powiedziało sobie 606 par, z czego 264 zdecydowały się na ślub cywilny, a 208 na ślub kościelny (konkordatowy). W drodze transkrypcji aktu zagranicznego sporządzone zostały 134 akty. Jest to spadek o 4 akty małżeństwa sporządzone w stosunku do 2023 r., kiedy to zawarto 610 ślubów.

Liczba rozwodów i urodzeń kształtowała się na podobnym poziomie jak w 2023 r. Przeprowadzono 250 orzeczeń sądowych dotyczących zakończenia formalnego związku, zarejestrowano 8 separacji i 2 orzeczenia o jej zniesieniu. Sporządzono 1 609 aktów urodzenia, z czego 1 259 były to dokumenty dzieci urodzonych w Tarnowie, a 350 wpisy aktów zagranicznych do polskich ksiąg. W roku 2023 sporządzono 1 688 aktów urodzenia, czyli 79 aktów więcej niż w 2024 r.

Odnotowano za to zwiększoną liczbę zgonów w porównaniu z rokiem 2023. Urząd Stanu Cywilnego w Tarnowie zarejestrował 1 881 aktów zgonu (82 akty zostały sporządzone w drodze transkrypcji), dla porównania w roku 2023 było to 1 844 akty.

Struktura ludności Tarnowa w minionym roku przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 14 858 osób, w tym 7 318 kobiet; osoby w wieku produkcyjnym 55 213 osób, w tym 26 405 kobiet, osoby w wieku poprodukcyjnym 28 814 osób, w tym 19 173 kobiety. W latach 2023 – 2024 liczba ludności spadła o 1 649 osób. Liczba ludności w wieku produkcyjnym w 2024 r. w stosunku do 2023 r. zmalała o 1 280 osób. Natomiast liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wzrosła w porównaniu do 2023 r. o 316 osób.

Wśród czynników, które wpływają na zmniejszanie się liczby mieszkańców, wymienić można malejący i niski przyrost naturalny, emigracje do większych miast czy do innych krajów, jak również brak decyzji o meldowaniu się w mieście Tarnowie przez osoby, które decydują się na trwałe zamieszkanie w mieście.

Udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie mieszkańców wyniósł 15,02%. Dostrzegalny jest coraz bardziej dynamiczny proces starzenia się tarnowskiego społeczeństwa.

Mówiąc o sytuacji społecznej, nie można pominąć zagadnienia bezrobocia. Według stanu na koniec grudnia 2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowane były 2 134 osoby bezrobotne z terenu miasta Tarnowa, o 1,5% więcej niż w końcu 2023 r. Z analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy wynika, że ten nieduży wzrost bezrobocia zaobserwowany w 2024 r. jest dowodem na unormowanie się lokalnego rynku pracy. Wzrost liczby bezrobotnych nie dotyczył wszystkich grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ponieważ o 41 osób zmalała liczba bezrobotnych niepełnosprawnych, o 22 osoby zmniejszyła się liczba osób powyżej 50. roku życia i o 4 osoby spadła liczba bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia. W pozostałych szczególnych grupach bezrobocie wzrosło. Odnotowany stan bezrobocia na koniec 2024 r. jest jednym z najniższych zanotowanych w okresie ostatnich 34 lat, czyli od początku monitorowania bezrobocia rejestrowanego. Wzrost bezrobocia w roku sprawozdawczym nastąpił przez zwiększony napływ osób bezrobotnych do ewidencji oraz zmniejszony odpływ. W porównaniu do 2023 r. liczba osób rejestrujących się zwiększyła się o 112 osób, a liczba osób wyłączonych z rejestrów zmalała o 78 osób. W 2024 r. można zauważyć zwiększoną liczbę rejestrujących się cudzoziemców, chociaż była ona o 21 osób mniejsza niż w roku 2023. Ma to oczywiście bezpośredni związek z nadzwyczajną sytuacją stanowiącą konsekwencję agresji Rosji na Ukrainę i znaczną liczbą obywateli ukraińskich, jaka przybyła do Polski. Od początku wojny (24 lutego 2022 r.) do 31.12.2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowano 1 042 obywateli Ukrainy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. W końcu 2024 r. status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy posiadało 91 obywateli Ukrainy.

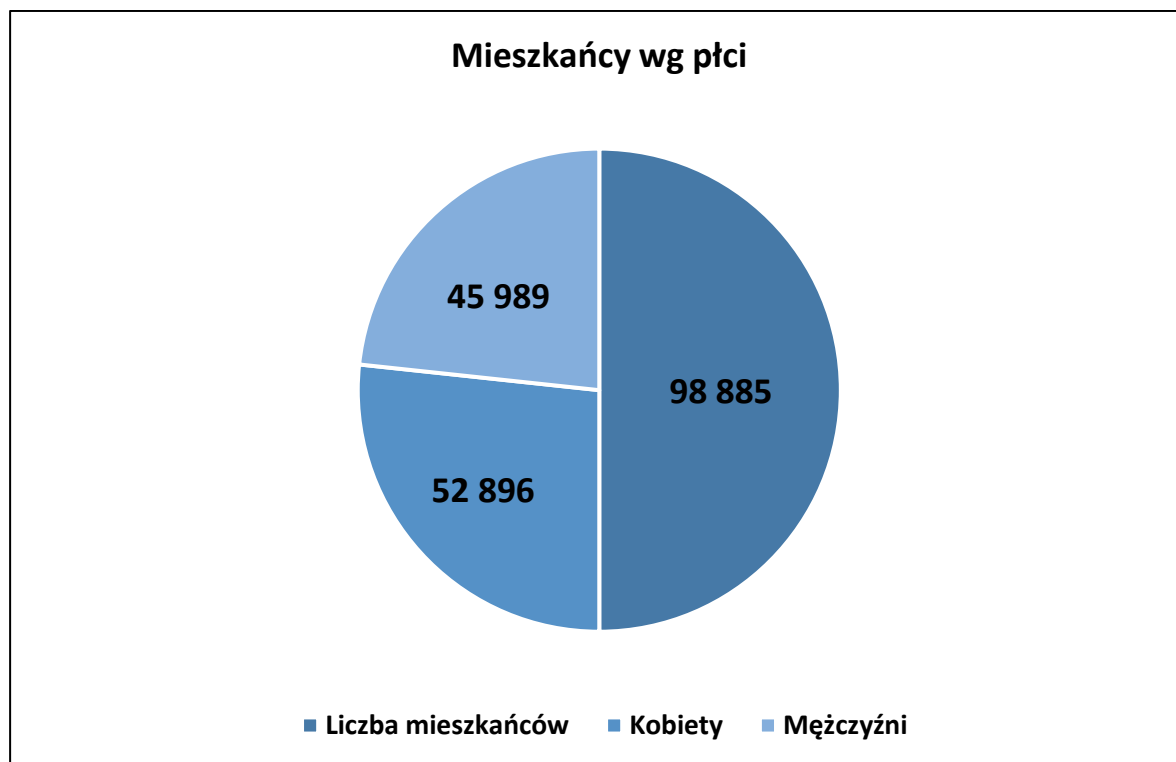
Stopa bezrobocia rejestrowanego, oznaczająca udział bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo, na koniec grudnia 2024 r. kształtowała się na poziomie 4,2% i była o 0,1% wyższa niż w końcu 2023 r.

Z zagadnieniem bezrobocia ściśle wiąże się kwestia rozwoju, bądź nie, podmiotów gospodarczych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w sekcji PKD w 2024 r. zarejestrowanych było 13 250 podmiotów gospodarczych. To wzrost o 191 podmiotów w porównaniu do roku 2023.

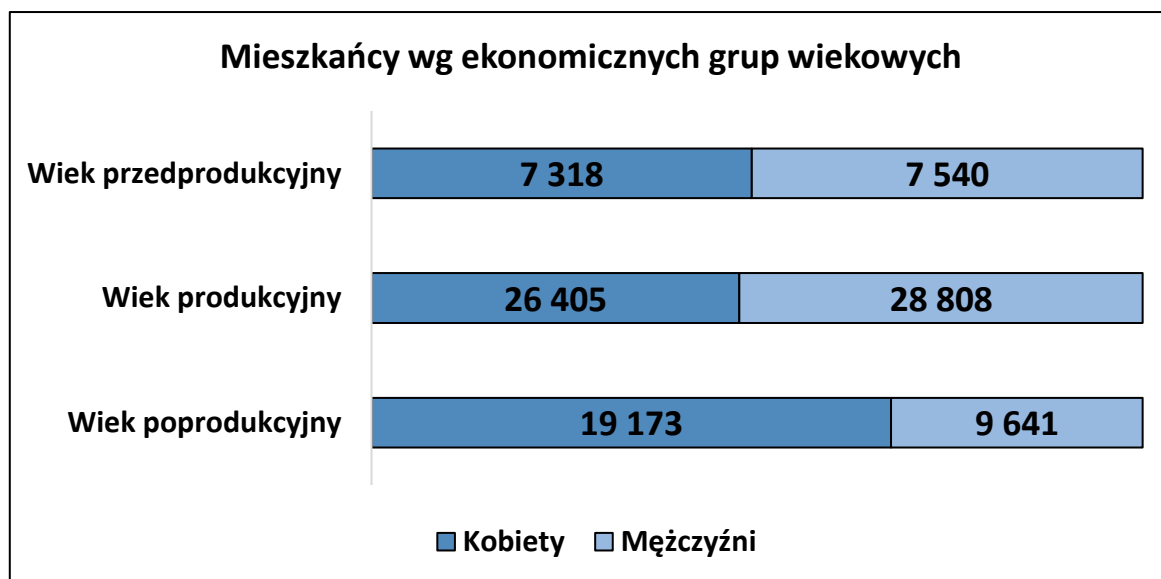
W celu przejrzystego pokazania analizowanych zakresów tematycznych w pierwszej części przedstawiono w formie graficznej najistotniejsze dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku).

Diagram nr 1. Liczba mieszkańców Tarnowa w roku oceny z podziałem na płeć

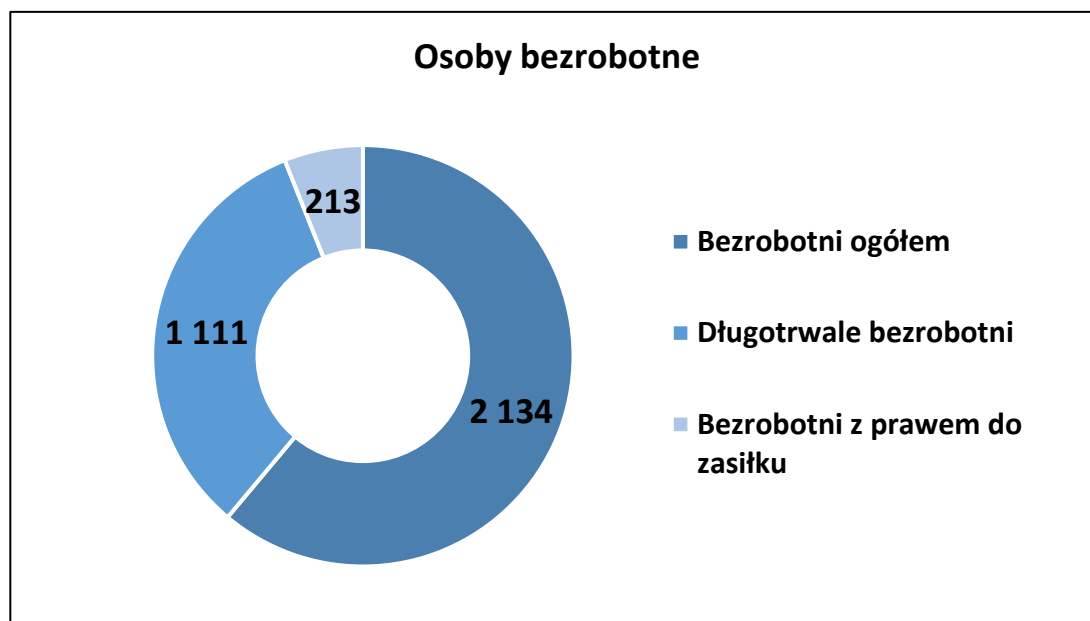
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 2. Liczba mieszkańców Tarnowa w roku oceny wg ekonomicznych grup wiekowych¹

Źródło: opracowanie własne

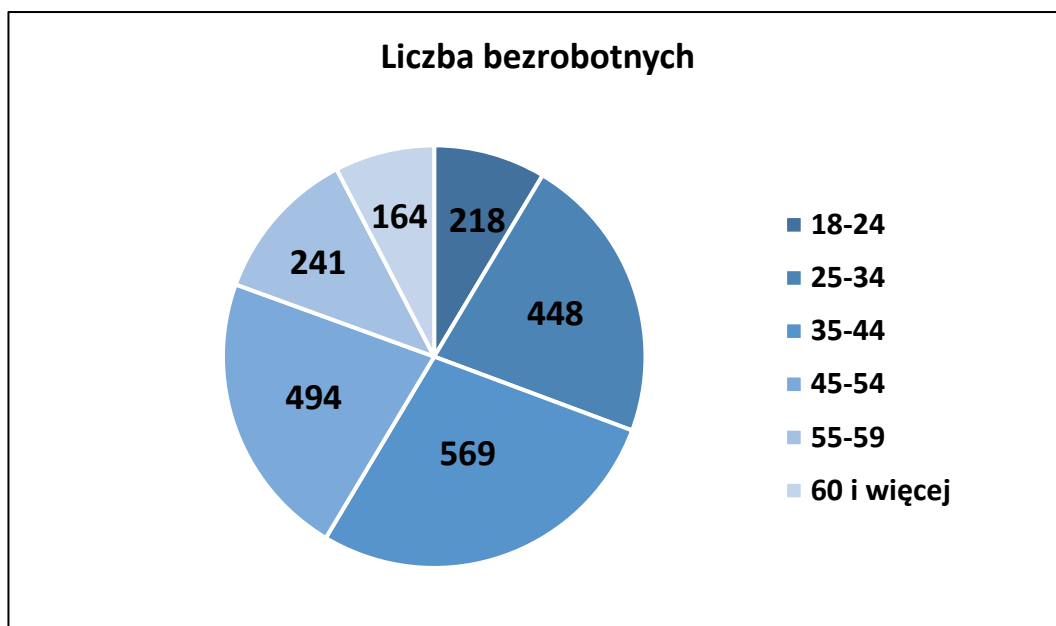
Diagram nr 3. Ogólna liczba osób bezrobotnych w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

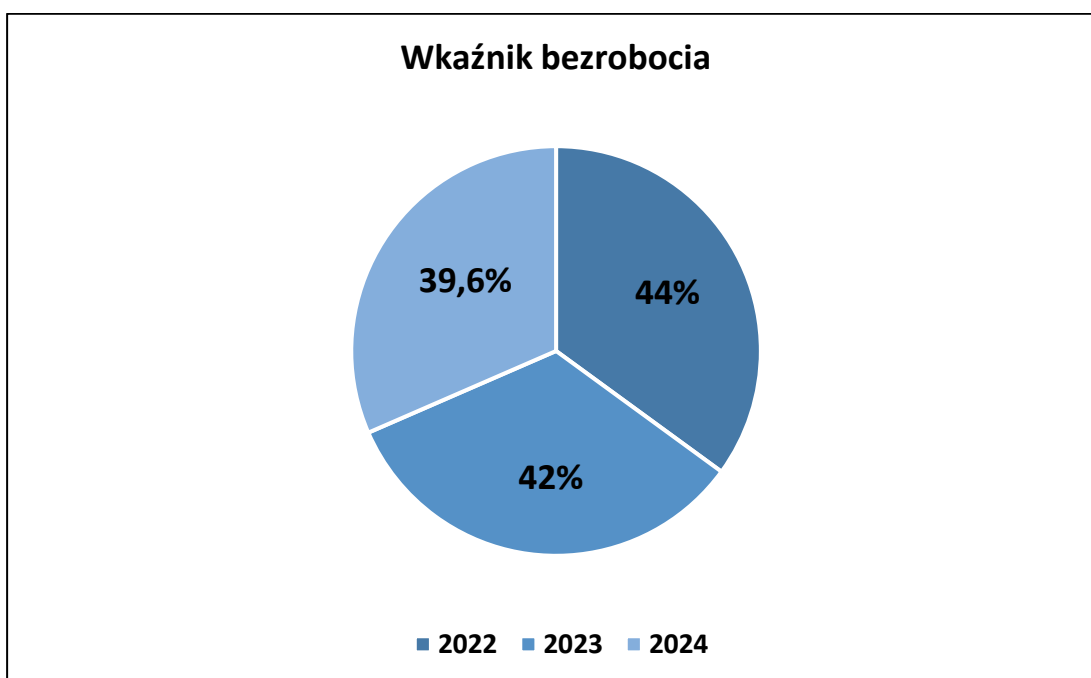
¹ W diagramie nr 2 wiek produkcyjny dotyczy: kobiet w wieku 18-59 lat, mężczyzn 18-64 lat; wiek poprodukcyjny dotyczy: kobiet w wieku 60 i więcej, mężczyzn 65 i więcej.

Diagram nr 4. Liczba osób bezrobotnych w roku oceny z podziałem na grupy wiekowe

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 5. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej w latach 2022 – 2024

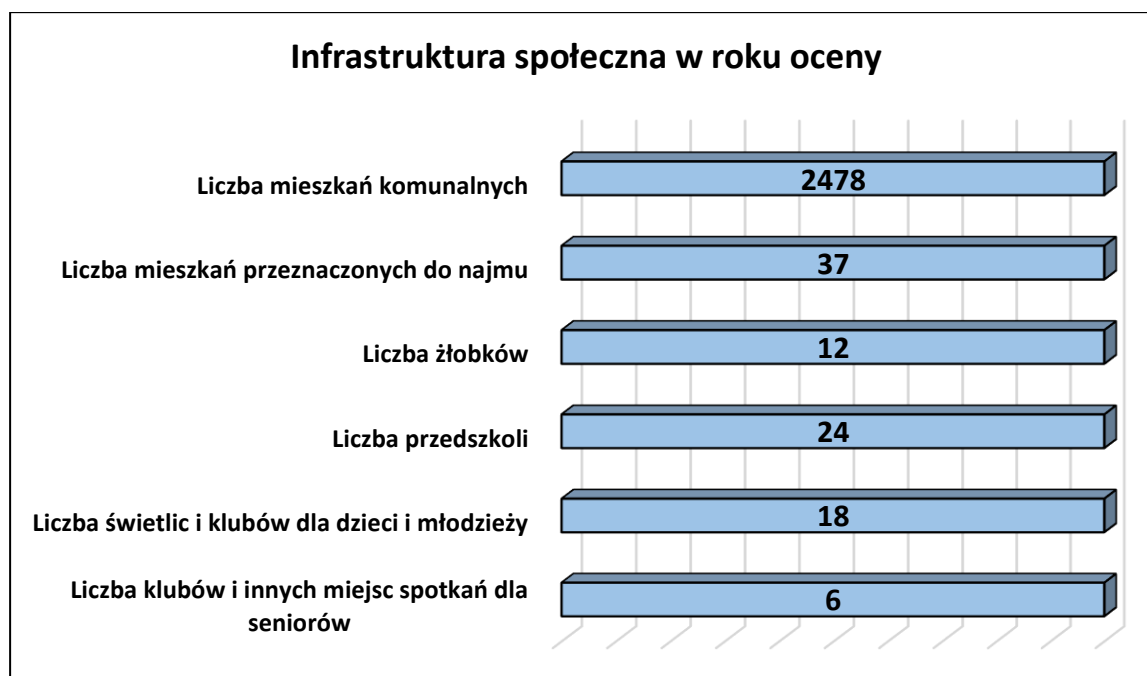
Źródło: opracowanie własne

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej obliczony został jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Druga część analizy dotyczy sytuacji społecznej. W celu zobrazowania zmian dokonujących się

w Gminie Miasta Tarnowa (GMT) na przestrzeni lat 2023 – 2024 w formie graficznej i tabelarycznej zobrazowane zostały najistotniejsze trendy w tym zakresie, jak również przedstawiono prognozę na 2025 r.

Diagram nr 6. Najważniejsze elementy infrastruktury społecznej w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Analizowane poniżej elementy obejmują, oprócz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, również inne podmioty wykonujące zadania w obszarze polityki społecznej.

Tabela nr 1. Infrastruktura społeczna

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA			
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	2 523	2 478	2 432
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	120	108	108
w tym z wiersza 1:	133	144	159
Liczba mieszkań przeznaczonych do najmu socjalnego (lokali)			
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne ²	234	207	207
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu do najmu socjalnego	12	10	10
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	6 ³	6

² Łącznie wyroki eksmisyjne z orzeczonym prawem do najmu lokalu socjalnego i listy osób uprawnionych do wynajmu lokalu do najmu socjalnego z tytułu osiągnięcia bardzo niskich dochodów.

³ Na terenie miasta Tarnowa funkcjonowało pięć klubów seniora działających w ramach Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej (MCAS) realizowanych na zlecenie GMT przez organizacje pożytku publicznego wyłonione w otwartym konkursie ofert i współfinansowane z budżetu GMT: MCAS Złoty Wiek, MCAS Uniwersytet

Liczba hospicjów	1	2 ⁴	2
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

W roku oceny, oprócz wykazanych w tabeli klubów i miejsc spotkań dla seniorów w Tarnowie, funkcjonowały również inne podmioty zajmujące się rozwojem życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego osób starszych, w tym:

- Klub Seniora "Cafe Pod Jesienną Różą" prowadzony przez Stowarzyszenie Srebrne Skronie. Klub zrzesza przede wszystkim pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta przy ul. Szpitalnej 53.
- Twórczy Klub Seniora przy Parafii Św. Maksymiliana Marii Kolbego.

Jako uzupełnienie danych zawartych w zestawieniu tabelarycznym poniżej przedstawione zostały istotne zagadnienia z zakresu infrastruktury społecznej.

Realizacja lokalnego programu „Mieszkanie za remont”

W 2024 r. kontynuowano wynajem lokali mieszkalnych za remont przeznaczonych dla mieszkańców miasta, którzy posiadali zbyt małe środki finansowe na zakup lokalu, ale dysponowali wystarczającą kwotą na wykonanie remontu lokalu we własnym zakresie i legitymowali się dochodami, które zostały określone w uchwale Nr VII/72/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 września 2024 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa. W 2024 r. została zrealizowana X edycja miejskiego programu „mieszkanie za remont” oraz przeprowadzono nabór wniosków do XI edycji, której zakończenie nastąpi w 2025 r. W X edycji liczba pustostanów do remontu obejmowała 19 lokali. Wpłynęło 39 wniosków. Wydano 14 skierowań. W XI edycji pustostanów do remontu było 17. Wpłynęły 33 wnioski od rodzin.

W 2024 r. Miejski Zarząd Budynków (MZB), w odpowiedzi na zapotrzebowania mieszkaniowe tarnowskich rodzin, pozyskał dokumentację projektową dotyczącą rozbiórki dwóch parterowych budynków mieszkalnych wielorodzinnych typu baraki przy ul. Krzyskiej 13-13A w Tarnowie oraz budowy w ich miejsce budynku mieszkalnego wielolokalowego z 88 lokalami mieszkalnymi. Spółka wystąpiła też o dofinansowanie inwestycji. Wniosek został pozytywnie zweryfikowany w 2024 r. i inwestycja jest planowana na 2025 r.

W celu poprawy warunków życia rodzin w 2024 r. odebrano również gotową dokumentację projektową na remont i przebudowę budynku przy ul. Tuchowskiej 76 w Tarnowie. Budynek zawiera obecnie 19 mieszkań oraz jeden lokal użytkowy (świetlica). Po zakończeniu planowanych prac powstanie w nim 42 lokale mieszkalne, dzięki czemu zostaną zaspokojone potrzeby mieszkaniowe większej liczby rodzin. Ponadto MZB złożył wnioski wraz z audytami o dofinansowanie remontu i termomodernizacji budynków przy ul. Braci Saków 8A, ul. Jana Matejki 5 oraz kamienicy przy ul. Św. Anny 9 w Tarnowie. Wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane. Obecnie dla budynków przy ul. Jana Matejki 5 i ul. Św. Anny 9 trwają prace projektowe. Ogłoszenie przetargu na wykonanie tych remontów

Trzeciego Wieku przy Akademii Tarnowskiej, MCAS SIEMACHA Spot Nestor, MCAS KANON, MCAS Krzyż. Od 1 stycznia 2023 r. funkcjonuje w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Klub Senior+.

⁴ Tarnowskie Hospicjum Domowe im. Bł. Fryderyka Ozanama oraz Hospicjum Via Spei w Tarnowie.

planowane jest na przełomie maja i czerwca 2025 r., a termin realizacji przewiduje się do maja 2026 r.

Ponadto MZB oczekuje na przyznanie środków finansowych na remont 18 lokali mieszkalnych na terenie miasta. W przypadku otrzymania środków planuje się realizację remontu w 2025 r. Dzięki temu poprawią się warunki życiowe kilkunastu rodzin.

W 2024 r. rozpoczęła działalność Społeczna Agencja Najmu w Tarnowie. Agencja dzierżawi lokale i budynki mieszkalne od prywatnych właścicieli, by następnie wynająć je osobom w trudnej sytuacji życiowej, które nie mogą pozwolić sobie na zakup lub najem mieszkania. Miejski Zarząd Budynków prowadzi Społeczną Agencję Najmu (SAN) na mocy umowy o współpracy z GMT, która została zawarta w 2024 r. Zawarto łącznie 10 umów dzierżawy na lokale mieszkalne. GMT przekazała do dzierżawy 7 pustostanów z zasobu miasta, z czego 6 lokali zostało zasiedlone, a w jednym mieszkaniu trwa remont. Ponadto SAN zawarła 3 umowy dzierżawy z prywatnymi właścicielami, gdzie dwa są już zasiedlone, a w jednym trwa remont. Społeczna Agencja Najmu przeprowadziła dwa nabory wniosków o najem lokali mieszkalnych będących w zasobie SAN. Łącznie wpłynęło 21 wniosków. Z dwiema rodzinami zawarto już umowę najmu. Oczekujących na najem jest 17 wnioskodawców. Dodatkowo, w trybie uchwały Nr XCVII/920/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie zasad i kryteriów wynajmowania lokali mieszkalnych lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych przez osoby fizyczne z zasobów społecznej agencji najmu, zawarto 6 umów najmu za zgodą Prezydenta Miasta Tarnowa. W 2025 r. SAN planuje kontynuację działań pozyskiwania lokali i powiększania zasobu oraz realizację list oczekujących na najem.

Realizacja rządowego programu „Mieszkanie na Start”

Tarnów jest jedną z gmin w Polsce uczestniczących w rządowym programie dopłat do czynszu „Mieszkanie na Start” (MNS). Program powstał z myślą o najemcach nowych mieszkań, które utworzone są w ramach współpracy inwestorów z gminami. Rządowy program MNS to bezzwrotna pomoc finansowa dla osób fizycznych w ponoszeniu wydatków z tytułu najmu mieszkania.

W 2024 r. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tarnowie kontynuowało prace przy realizacji zespołu sześciu budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Błotnej 4–14 w Tarnowie, w wyniku którego powstanie 109 mieszkań o powierzchni od 30 do 70 metrów kwadratowych. Mieszkania przeznaczone pod wynajem będą oddane do użytkowania w standardzie już gotowym do zamieszkania. Trafiają do osób wskazanych przez gminę, które spełniają warunki określone ustawowo. Budowa finansowana jest przy udziale gminy oraz przy wsparciu finansowym z Rządowego Programu Rozwoju Mieszkalnictwa i Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zakwalifikowani pomyślnie kandydaci na najemców zobowiązani byli do wpłacenia partycypacji w kosztach budowy najmowanych lokali w wysokości około 2 250 zł/m kw. Przewidywany czynsz w 2025 r. wynosić będzie około 18 zł/m kw. Przyszli najemcy mieszkań będą mogli korzystać z programu bezzwrotnego rządowego wsparcia w ponoszeniu wydatków z tytułu najmu mieszkania, a dopłaty będzie można uzyskiwać przez okres do 15 lat. Oddanie budynków do użytkowania planowane jest w III kwartale 2025 r.

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych (CUS) w Tarnowie kontynuowało wypłaty na podstawie wniosków o dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start” w ramach programu dla najemców lokali w budynku przy ul. Sportowej 7B. Najemcy 50 mieszkań mogli ubiegać się o dopłatę do czynszu realizowaną przez okres 15 lat ze środków pochodzących z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego. W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. z dopłat do czynszu skorzystało 35 najemców. Na

realizację dopłat wydatkowano łączną kwotę 115 097,04 zł. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 35 gospodarstw domowych. Minimalna wysokość dopłaty wyniosła 142,94 zł, natomiast maksymalna 428,04 zł miesięcznie.

Tabela nr 2. Infrastruktura opieki nad dziećmi

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
INFRASTRUKTURA OPIEKI NAD DZIEĆMI			
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	12	12	13
Liczba miejsc w żłobkach ogółem	644	644	663
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	24	24	24
Liczba miejsc w przedszkolach ogółem	3 080	3 050 ⁵	2750
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży ogółem	18	18	18

Źródło: opracowanie własne

Realizacja działań podejmowanych pod kątem zaspokojenia potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży

Tarnowskie przedszkola publiczne zapewniają miejsca wszystkim chętnym dzieciom. Po zakończonej rekrutacji na rok szkolny 2023/2024 pozostały 130 wolne miejsca. Liczba świetlic szkolnych jest utrzymywana na poziomie lat ubiegłych i zaspokaja potrzeby mieszkańców.

W roku oceny kontynuowano działania mające na celu podnoszenie jakości świadczonych usług edukacyjnych oraz poprawę bazy dydaktyczno-wychowawczej szkół. Działania te finansowano ze środków własnych gminy przy wykorzystaniu różnych grantów.

Szkoły, dla których GMT była organem prowadzącym, otrzymały również środki finansowe z kilku programów rządowych. Wśród nich był Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, z którego w 2024 r. skorzystało 7 placówek oświatowych, w tym 1 przedszkole publiczne, na łączną kwotę dotacji w wysokości 93 124,75 zł. Za wspomniane środki zakupione zostały nowości wydawnicze do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych, zakupiono również wyposażenie do bibliotek szkolnych, sprzęt komputerowy i oprogramowanie. Część środków finansowych została przeznaczona na realizację działań promujących czytelnictwo, m.in. na zakup nagród dla uczniów biorących udział w akcjach promujących czytelnictwo. W ramach programu Aktywna Tablica udzielono natomiast wsparcia finansowego na zakup sprzętu oraz pomocy dydaktycznych dla uczniów 4 tarnowskich szkół (Technikum nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, IV Liceum Ogólnokształcące, Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym). Łączna kwota wykorzystanej dotacji to 56 000 zł. Gmina przeznaczyła na realizację zadania środki własne w wysokości 14 000 zł.

Wśród podjętych licznych działań, mających na celu poprawę społecznego funkcjonowania dzieci i młodzieży, na szczególną uwagę zasługują działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowie występującej w roli Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego na terenie GMT. Poradnia realizowała program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

⁵ Dane za rok szkolny 2023/2024.

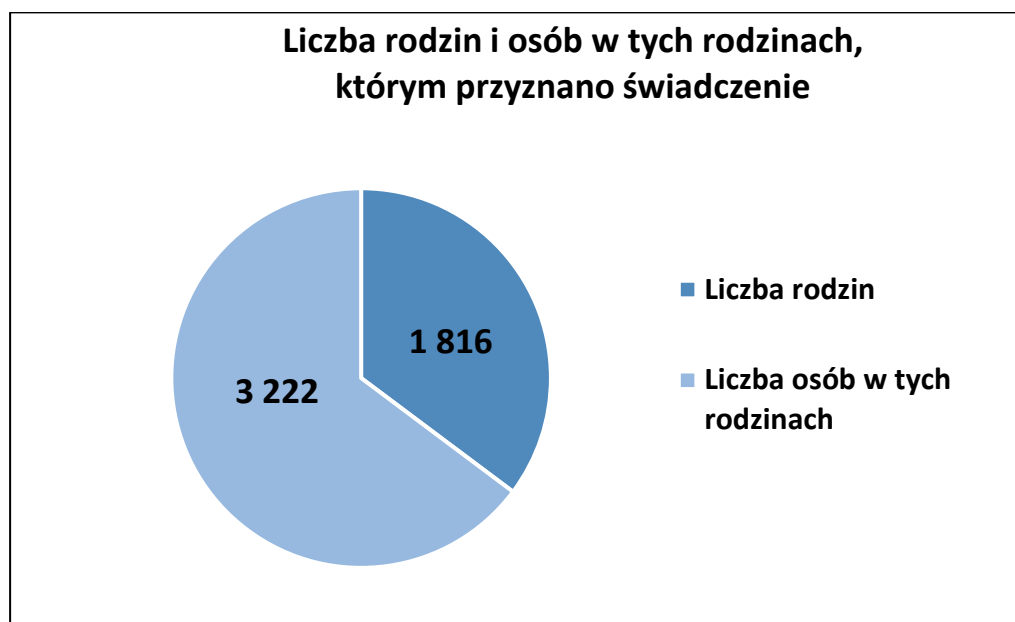
W ramach tego programu dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju lub zagrożone niepełnosprawnością otrzymywały bezpłatnie dodatkowe usługi fizjoterapeutów, rehabilitantów, psychologów, pedagogów specjalnych, neurologopedów oraz uczestniczyły w zajęciach dogoterapii. W roku szkolnym 2023/2024 z programu korzystało łącznie 112 dzieci i ich rodzin. Kontynuowano również pilotażowy program Mobilny konsultant, w ramach którego nauczyciel posiadający gruntowne przygotowanie i doświadczenie, zarówno jako pedagog specjalny, jak i logopeda, spotykał się z potrzebującymi poza siedzibą poradni na terenie tarnowskich placówek oświatowych. Szkoły najczęściej zwracały się o wsparcie w pomocy dzieciom i młodzieży ze spektrum autyzmu czy z zespołem Aspergera. Przedszkola z kolei najczęściej prosiły o konsultacje logopedyczne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji, niepełną mową czy dla dzieci, z którymi były poważne problemy wychowawcze. Poradnia uruchomiła również konsultacje telefoniczne dla rodziców.

3. OGÓLNE DANE O OSOBACH I RODZINACH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH W GMINIE MIASTA TARNOWA

Pomoc i wsparcie w ramach systemu pomocy społecznej w Gminie Miasta Tarnowa w 2024 r. uzyskało 3 369 osób. W roku oceny, w stosunku do 2023 r., liczba ta zmniejszyła się o 540 osób. Natomiast liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 153 osoby. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 1 274 osoby, co oznaczało spadek w stosunku do 2023 r. o 57 osób.

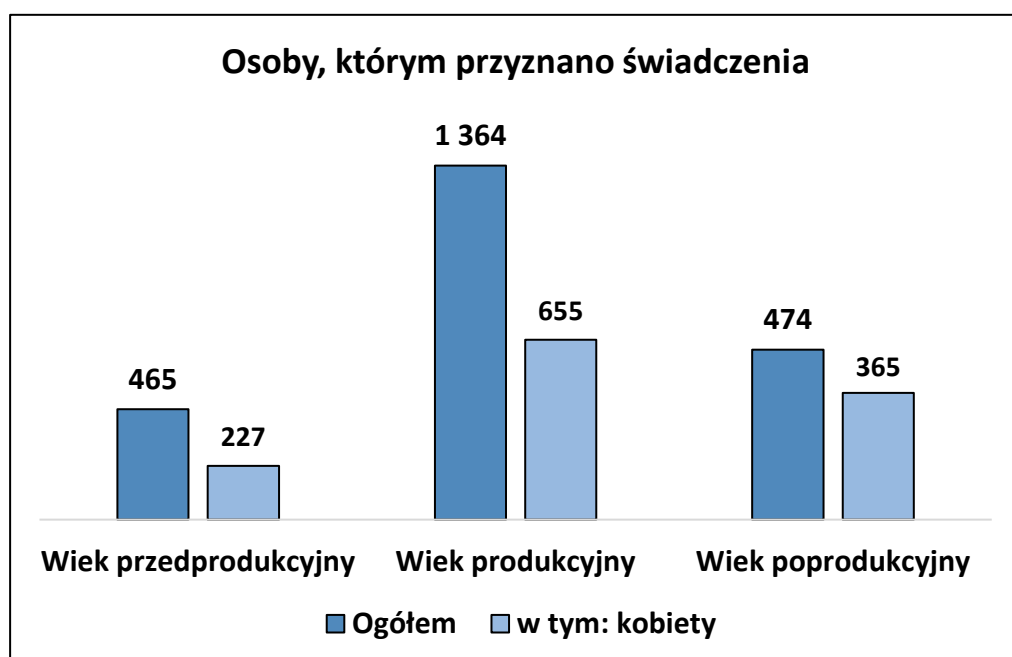
Poniżej przedstawione zostały w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane z całego okresu sprawozdawczego, wraz z prognozą, dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej, w tym: w podziale na wiek i płeć, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe.

Diagram nr 7. Liczba rodzin i osób w tych rodzinach, którym w roku oceny przyznano świadczenia

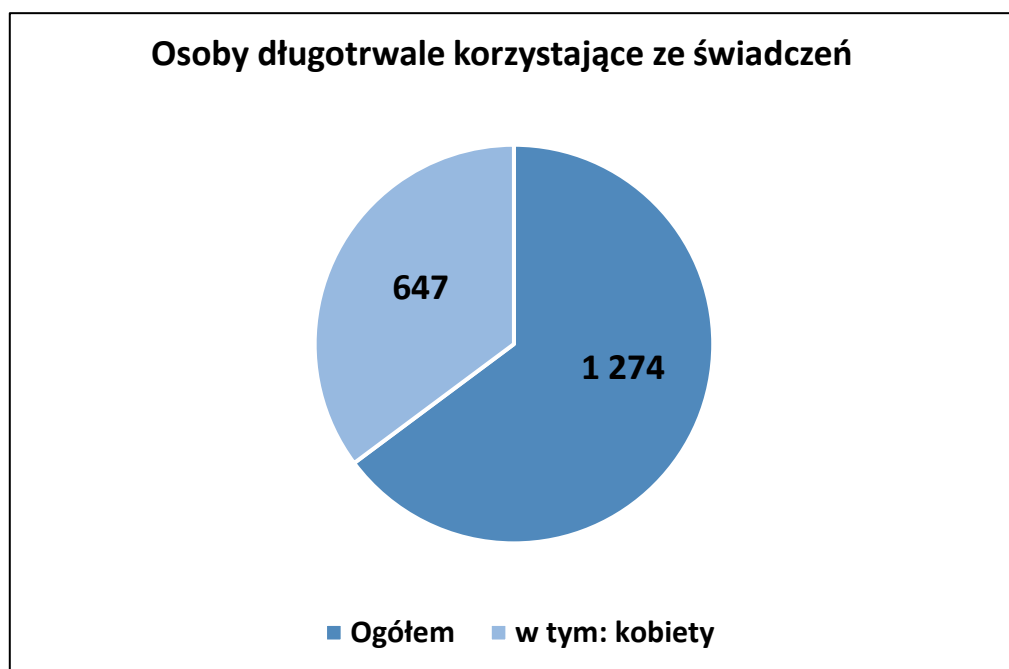
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 8. Liczba osób, którym w roku oceny przyznano świadczenia

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 9. Liczba osób, które długotrwale korzystały ze świadczeń

Źródło: opracowanie własne

Umieszczona poniżej tabela przedstawia szczegółowe dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia udzielanych w Gminie Miasta Tarnowa z uwzględnieniem lat 2023 – 2024, jak również prognozy na 2025 r.

Tabela nr 3. Dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA			
Liczba osób	3 909	3 369	3 300
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE			
Liczba osób	2 447	2 294	2 141
W tym: osoby długotrwale korzystające	1 331	1 274	1 217
Wiek 0-17	485	465	445
Wiek produkcyjny *	1 398	1 364	1 330
Wiek poprodukcyjny **	564	474	384
Liczba rodzin	1 945	1 816	1 687
Liczba osób w rodzinach	3 576	3 222	2 868
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)			
Ogółem	1 373	1 247	1 121
W tym: osoby długotrwale korzystające	708	647	586
Wiek 0-17	245	227	209
Wiek 18-59	693	655	617
Wiek 60 lat i więcej	435	365	295

OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY			
Liczba osób ogółem	2 640	2 499	2 366
Liczba rodzin	2 593	2 453	2 321
Liczba osób w rodzinach	4 556	4 130	3 744
KONTRAKT SOCJALNY			
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	177	244	280
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	180	244	280
* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat			
** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej			

Źródło: opracowanie własne

Ponadto w roku oceny wśród osób i rodzin korzystających z pomocy i wsparcia byli uchodźcy wojenni z Ukrainy przybyli do Tarnowa w związku z konfliktem zbrojnym toczącym się na terytorium tego państwa. Pomocą i wsparciem objęte zostały osoby, którym przyznano i wypłacono:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł – wypłacono 40 świadczeń na kwotę 16 500 zł,
- zasiłek stały – wypłacono 137 świadczeń 23 osobom w wysokości 90 121,20 zł,
- zasiłek okresowy – wypłacono 22 świadczenia 6 osobom na kwotę 11 054,64 zł,
- zasiłek celowy – wypłacono 4 świadczenia 4 osobom na kwotę 630 zł,
- zapewniono posiłek dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na kwotę 8 466,15 zł,
- opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne od osób, którym przyznano zasiłek stały – opłacono 118 świadczeń dla 20 osób na kwotę 6 791,65 zł,
- zapewniono usługi opiekuńcze dla 1 osoby na kwotę 4 884 zł.

Pracownicy socjalni wydali 6 pozytywnych opinii dla obywateli Ukrainy ubiegających się o skierowanie do Centrum Integracji Społecznej i Tarnowskiego Centrum Integracji Społecznej w celu odbycia stażu zawodowego.

4. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE W RAMACH ZADAŃ GMINY

Pomoc i wsparcie w Gminie Miasta Tarnowa w 2024 r. w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 1 488 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 927 osób. Ponadto odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej dotyczyła 431 osób. W Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zatrudnionych było 6 asystentów rodziny, którzy objęli swoim wsparciem 94 rodziny.

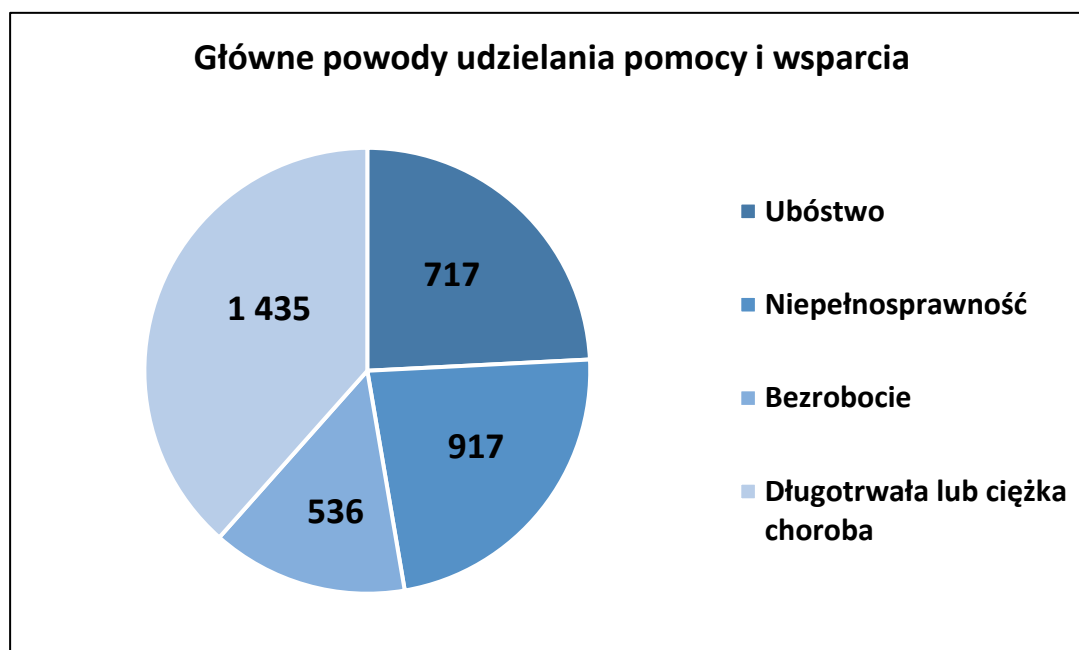
Poniżej przedstawiono w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: powodów udzielania pomocy i wsparcia, świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, świadczeń niepieniężnych obejmujących posiłki, schronienie, sprawienie pogrzebu czy odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

Tabela nr 4. Powody udzielania pomocy i wsparcia rodzinom w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba rodzin ogółem w roku oceny
Powody udzielania pomocy rodzinom	
Długotrwała lub ciężka choroba	1 435
Ubóstwo	717
Niepełnosprawność	917
Bezrobocie	536
Potrzeba ochrony macierzyństwa	217
Alkoholizm	204
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	119
Bezdomność	145
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	64
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem – w tym: rodziny niepełne	31
Przemoc domowa	30
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem – w tym: rodziny wielodzietne	14
Narkomania	17
Sytuacja kryzysowa	20
Zdarzenie losowe	2
Sieroctwo	0

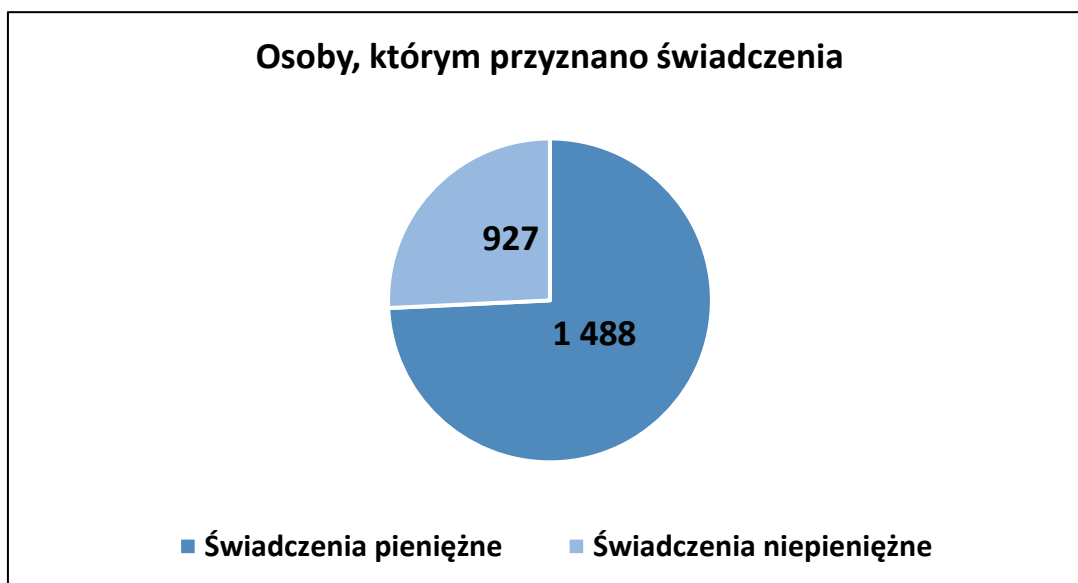
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 10. Główne powody przyznania świadczeń w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 11. Osoby, którym przyznano w roku oceny świadczenia pieniężne i niepieniężne

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 5. Przyznane świadczenia pieniężne i niepieniężne z uwzględnieniem głównych powodów zdiagnozowanych problemów w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba świadczeń		
POWÓD PRYZNANIA ŚWIADCZENIA	OGÓŁEM	ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE	ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE
Długotrwała lub ciężka choroba	174 670	16 962	157 708
Niepełnosprawność	88 511	13 325	75 186
Ubóstwo	24 498	10 569	13 929
Bezrobocie	29 040	4 922	24 118
Bezdomność	25 044	1 834	23 210

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 6. Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia – zadania gminy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
ZASIŁEK STAŁY			
Liczba osób	643	660	677
Kwota świadczeń w złotych	3 689 711	5 269 393	6 529 465
w tym (z wierszy 3-6):			
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących			
Liczba osób	563	580	598
Kwota świadczeń w złotych	3 404 036	4 926 245	6 084 361
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie			
Liczba osób	101	97	94
Kwota świadczeń w złotych	285 675	343 148	445 104
ZASIŁEK OKRESOWY			

Liczba osób	894	734	603
Kwota świadczeń w złotych	1 663 756	1 366 116	2 172 000
w tym (z wierszy 9-16):			
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia			
Liczba osób	376	316	266
Kwota świadczeń w złotych	816 543	662 865	1 053 855
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby			
Liczba osób	218	141	92
Kwota świadczeń w złotych	263 610	220 642	350 778
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności			
Liczba osób	316	223	158
Kwota świadczeń w złotych	250 084	159 256	253 256
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego			
Liczba osób	0	2	0
Kwota świadczeń w złotych	0	1 552	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY			
Liczba osób	1 401	1 298	1 203
Kwota świadczeń w złotych	2 270 203	1 372 458	1 442 000
w tym:			
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"			
Liczba osób	1 365	1 282	1 204
Kwota świadczeń w złotych	1 849 293	1 320 271	1 392 000
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
POSIŁEK OGÓŁEM			
Liczba osób	502	475	550
Kwota świadczeń w złotych	224 737	229 434	272 000
w tym (z wierszy 25-26):			
DLA DZIECI – z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży			
Liczba osób	481	459	450
Kwota świadczeń w złotych	217 737	225 434	200 000
w tym (z wierszy 25-26):			
POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"			
Liczba osób	502	475	550
Kwota świadczeń w złotych	224 737	229 434	272 000
w tym (z wierszy 29-30):			
DLA DZIECI			
Liczba osób	460	459	450

Kwota świadczeń w złotych	217 737	225 434	200 000
SCHRONIENIE - OGÓŁEM			
Liczba osób	96	79	80
Kwota świadczeń w złotych	804 683	1 006 946	1 133 862 zł
UBRANIE			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU			
Liczba osób	15	31	30
Kwota świadczeń w złotych	64 070	140 382	150 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	427	431	431
Kwota świadczeń w złotych	13 127 683	17 205 939	17 205 939
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA			
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	93	94	100
Liczba rodzin wspierających	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	5	6	8
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	14 934,62	14 434	15 000

Źródło: opracowanie własne

Jak widać z powyższych zestawień, system pomocy społecznej obejmuje różnorodne rodzaje świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Świadczenia te kierowane są na bieżąco do mieszkańców miasta Tarnowa, wpływając znacząco na poprawę ich sytuacji życiowej. Pomimo obserwowanego na przestrzeni lat 2023 – 2024 spadku liczby beneficjentów tych świadczeń, stwierdzić należy, iż ich realizacja umożliwia osobom i rodzinom przezwyciężanie problemów, których sami nie byłiby w stanie rozwiązać wykorzystując własne zasoby i możliwości.

5. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE W RAMACH ZADAŃ POWIATU

Zasadniczym celem pomocy społecznej jest realizowanie wsparcia adresowanego do osób potrzebujących, które z różnych powodów nie są w stanie same zaspokoić potrzeb swoich czy swoich bliskich. Udzielana pomoc ma charakter kompleksowy, dotyczy wszystkich sfer życia człowieka. Adresowana jest zarówno do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych, do rodzin, wspierając je w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i do dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz usamodzielnianych wychowanków. Duże znaczenie w zakresie realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ma udział finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2024 r. w 97 rodzinach zastępczych umieszczonych było 162 dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Natomiast 8 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz 7 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało się usamodzielnąć i zostali oni objęci procesem usamodzielniania. W GMT zatrudnionych było 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz funkcjonowało 8 rodzin zastępczych pomocowych opiekujących się dziećmi

w czasie m.in. urlopu rodzin zastępczych zawodowych.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach, liczby udzielonych świadczeń i ich wysokości ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, pełnoletnich osób opuszczających instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwot świadczeń na usamodzielnienia w ramach pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki.

Zamieszczone zostały także w formie zestawień tabelarycznych dodatkowe informacje dotyczące rodzin zastępczych.

Tabela nr 7. Ogólne dane dotyczące rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	
RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – OGÓŁEM	
Liczba rodzin	97
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	162
Kwota świadczeń w złotych	1 918 910,44 ⁶
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM	
Liczba rodzin	57
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	76
Liczba świadczeń	805
Kwota świadczeń w złotych	719 986,60
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE	
Liczba rodzin	33
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	46
Liczba świadczeń	518
Kwota świadczeń w złotych	648 972,88
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE	
Liczba rodzin	7
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	40
Liczba świadczeń	361
Kwota świadczeń w złotych	549 950,96
W TYM:	
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE SPECJALISTYCZNE	
Liczba rodzin	1
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	3
Liczba świadczeń	79
Kwota świadczeń w złotych	87 095,38
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO	
Liczba rodzin	2
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	19
Liczba świadczeń	99

⁶ Podana kwota nie zawiera zwrotów oraz świadczenia wypłacanego na utrzymanie małoletniego obywatela Ukrainy umieszczonego w polskim systemie pieczy zastępczej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
Kwota świadczeń w złotych	190 606,38
PONADTO RODZINY ZASTĘPCZE POMOCOWE	
Liczba rodzin	8
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	12
Liczba świadczeń	12
Kwota świadczeń w złotych	12 047,96

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 8. Informacje dotyczące rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych oraz pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

WYSZCZEGÓLNIENIE		RODZINA 1	RODZINA 2
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO			
Staż bycia rodziną zastępczą		12 lat	1,3 lat
w tym staż pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego		11 lat	1,3 lat
Wiek rodzica zastępczego, który pobiera wynagrodzenie	do 40 lat		1
	41 - 50 lat	1	
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie		6	13
Wynagrodzenie w grudniu 2024 r.	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji pogotowia rodzinnego - ogółem (wraz z pochodnymi)	6 828,03	8 481,13
	Wynagrodzenie netto, jakie otrzymała rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	4 116,94	5 414,34
Świadczenia w grudniu 2024 r.	Świadczenia wypłacone zawodowej rodzinie zastępczej pełniących funkcję pogotowia rodzinnego ogółem	9 029,19	23 440,04
	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	4 551	7 046,70
	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	4 478,19	10 165,70
	Pozostałe wypłacone świadczenia	0	6 227,64
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ SPECJALISTYCZNĄ			
Staż bycia rodziną zastępczą		23 lata	
w tym staż pełnienia funkcji specjalistycznej		18 lat	
Wiek rodzica zastępczego, który pobiera wynagrodzenie	51 - 60 lat	1	
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie		3	
Wynagrodzenie w grudniu 2024 r.	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępcze pełniącej funkcję specjalistyczną - ogółem (wraz z pochodnymi)	5 632,32	

	Wynagrodzenie netto, jakie otrzymała rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję specjalistyczną	3 467,16	
	Wynagrodzenia dla zleceniobiorców oraz osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję specjalistyczną (wraz z pochodnymi) - ogółem	2 003,64	
Świadczenia w grudniu 2024 r.	Świadczenia wypłacone zawodowej rodzinie zastępczej specjalistycznej pełniącej funkcję specjalistyczną - ogółem	9 048,19	
	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	4 551	
	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	918	
	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	3 579,19	

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 9. Informacje dotyczące rodzin zastępczych zawodowych innych niż specjalistyczne i pełniące funkcję Pogotowia Rodzinnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	RODZINA 1	RODZINA 2	RODZINA 3	RODZINA 4	RAZEM
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE INNE NIŻ SPECJALISTYCZNE I PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO					
Staż bycia rodziną zastępczą	11 lat	13 lat	6 lat	4 lata	x
w tym staż bycia rodziną zastępczą zawodową	7 lat	9 lat	4 lata	2 lata	x
Wiek rodzica zastępczego, który pobiera wynagrodzenie					
do 40 lat	1	0	0	1	x
41 - 50 lat	0	1	0	0	x
Powyżej 60 lat	0	0	1	0	x
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie	3	6	2	7	18
Wynagrodzenie w grudniu 2024 r.					
Wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej - ogółem (wraz z pochodnymi w zł)	5 579,34	4 800	5 397,64	5 749,92	21 526,90
Wynagrodzenie netto w zł, jakie otrzymała rodzina zastępcza zawodowa	3 431,66	3 907	3 622,66	3 767,16	14 728,48
Wynagrodzenia dla zleceniobiorców oraz osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej zawodowej	0	0	0	0	0
Świadczenia w grudniu 2024 r.					
Świadczenia wypłacone zawodowej rodzinie zastępczej - ogółem - w zł	9 711,12	15 956,71	6 319,09	4 751,67	36 738,59

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka - w zł	5 138,23	7 242,46	3 034	3 034	18 448,69
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	0	0	0	0	0
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego - w zł	3 475,20	4 030,39	3 285,09	1 717,67	12 508,35
Pozostałe wypłacone świadczenia - w zł	1 097,69	4 683,86	0	0	5 781,55

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 10. Dane o pełnoletnich osobach opuszczających instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
USAMODZIELNIENIE			
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	2	3	5
Kwota świadczeń w złotych	0	17 023,05	27 527,60
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)			
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE			
Liczba osób	0	0	2
Kwota świadczeń w złotych	0	0	10 110
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI			
Liczba osób	0	1	1
Kwota świadczeń w złotych	0	6 950,97	7 437,60
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ			
Liczba osób	0	2	2
Kwota świadczeń w złotych	0	10 072,08	10 000

Źródło: opracowanie własne

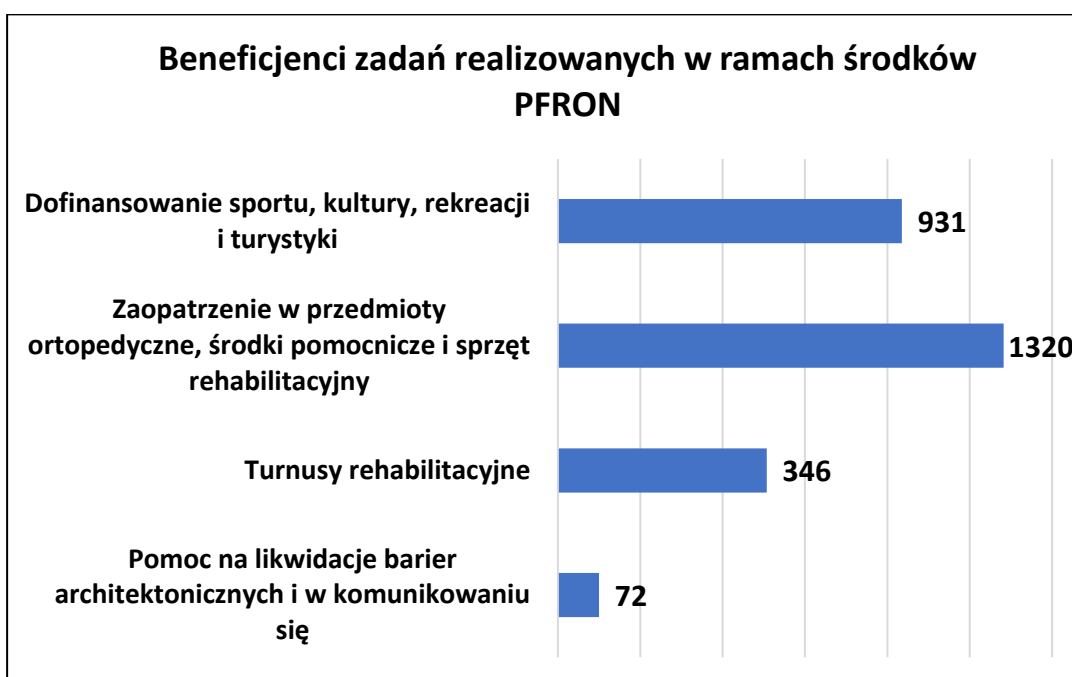
Poniżej przedstawiono także w formie graficznej i tabelarycznej informacje o osobach uczestniczących w indywidualnych programach pomocy dla osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach zadań powiatu oraz zadaniach realizowanych w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej, w tym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Tabela nr 11. Dane o osobach uczestniczących w indywidualnych programach pomocy realizowanych w ramach zadań powiatu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY ⁷			
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ			
Liczba osób korzystających z usług	31 (realizowane przez TOIKiWODPD) ⁸	26	20

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 12. Zadania realizowane w ramach środków PFRON w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 12. Świadczenia realizowane w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	3 498 763,51	4 057 379,96	4 139 000
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ			
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	100	72	100

⁷ Uchwała Nr XCVI/912/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia programu korekcyjno-edukacyjnego oraz programu psychologiczno-terapeutycznego. Programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne zgodnie z rozporządzeniami oraz założeniami i rekomendacjami przyjmują formę zajęć grupowych lub/i indywidualnych. Program psychologiczno-terapeutyczny w latach 2023 i 2024 nie był realizowany z powodu braku uczestników.

⁸ Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

Wartość dofinansowania w złotych	494 912,66	544 293,96	550 000
TURNUSY REHABILITACYJNE			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	507	346	300
Wartość dofinansowania w złotych	726 141	553 793,86	500 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	1082	1320	1350
Wartość dofinansowania w złotych	1 859 436,28	2 549 904,76	2 500 000
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"			
Liczba świadczeń	49	61	90
Wartość dofinansowania w złotych	297 586,98	272 078,60	350 000
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	80	88	90
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI			
Liczba dofinansowanych imprez	20	23	29
Liczba niepełnosprawnych uczestników	835	931	1 500
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	112 686,59	129 808,78	230 000
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA			
Wartość dofinansowania w złotych	8 000	7 500	9 000

Źródło: opracowanie własne

6. INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

Od stycznia 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontynuuje realizację programu „Rodzina 800+”, natomiast Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizuje świadczenia przyznane w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego przez Małopolski Urząd Wojewódzki na wnioski złożone we wcześniejszych okresach. Stąd całkowita kwota świadczeń w 2024 r. wyniosła - 20 986,30 zł. Liczba dzieci objętych świadczeniem wychowawczym – 6. Liczba zrealizowanych świadczeń – 40.

Z kolei liczba rodzin pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego wyniosła 805 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 411 rodzin. W związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia i brakiem zwiększenia progu dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń rodzinnych nastąpił spadek liczby rodzin pobierających zasiłki rodzinne z dodatkami. Całkowita kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych wyniosła 3 612 712 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 1 104 013 zł.

Tabela nr 13. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH	
Liczba rodzin	805
Kwota świadczeń w złotych	3 612 712
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (UJMOWANY W POZYCJI „ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH”)	
Liczba świadczeń	70
Kwota świadczeń w złotych	61 309
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	
Liczba rodzin	162
Kwota świadczeń w złotych	162 000

Źródło: opracowanie własne

Wśród innych rodzajów świadczeń z zakresu polityki społecznej, jako istotne do przeanalizowania, wykazano poniżej: świadczenia opiekuńcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dodatki mieszkaniowe, osłonowe, refundacja podatku VAT czy bon energetyczny oraz Mieszkania na Start, a także stypendium szkolne o charakterze socjalnym oraz zasiłek szkolny o charakterze socjalnym.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące realizacji tych świadczeń.

Tabela nr 14. Realizacji świadczeń opiekuńczych w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE	
Liczba świadczeń	5 593
Kwota świadczeń w złotych	16 396 335
NOWE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE	
Liczba świadczeń	1 415
Kwota świadczeń w złotych	4 588 482
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY	
Liczba świadczeń	180
Kwota świadczeń w złotych	111 600
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY OGÓŁEM	
Liczba świadczeń	31 654
Kwota świadczeń w złotych	6 832 198
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA	
Liczba świadczeń	7 230
Kwota świadczeń w złotych	1 560 523
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16. ROKU ŻYCIA O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	
Liczba świadczeń	11 929
Kwota świadczeń w złotych	2 574 755
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16. ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21. ROKU ŻYCIA	
Liczba świadczeń	11 823
Kwota świadczeń w złotych	2 551 876
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT	
Liczba świadczeń	672
Kwota świadczeń w złotych	145 044
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	
Liczba świadczeń	195
Kwota świadczeń w złotych	119 474
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO	
w tym od świadczeń pielęgnacyjnych:	
Liczba świadczeń	2 912
Kwota świadczeń w złotych	769 855
w tym: specjalnego zasiłku opiekuńczego:	
Liczba świadczeń	133
Kwota świadczeń w złotych	7 421
w tym: zasiłku dla opiekuna:	
Liczba świadczeń	133
Kwota świadczeń w złotych	7 421

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	
Liczba świadczeń	4 080
Kwota świadczeń w złotych	3 156 415

Źródło: opracowanie własne

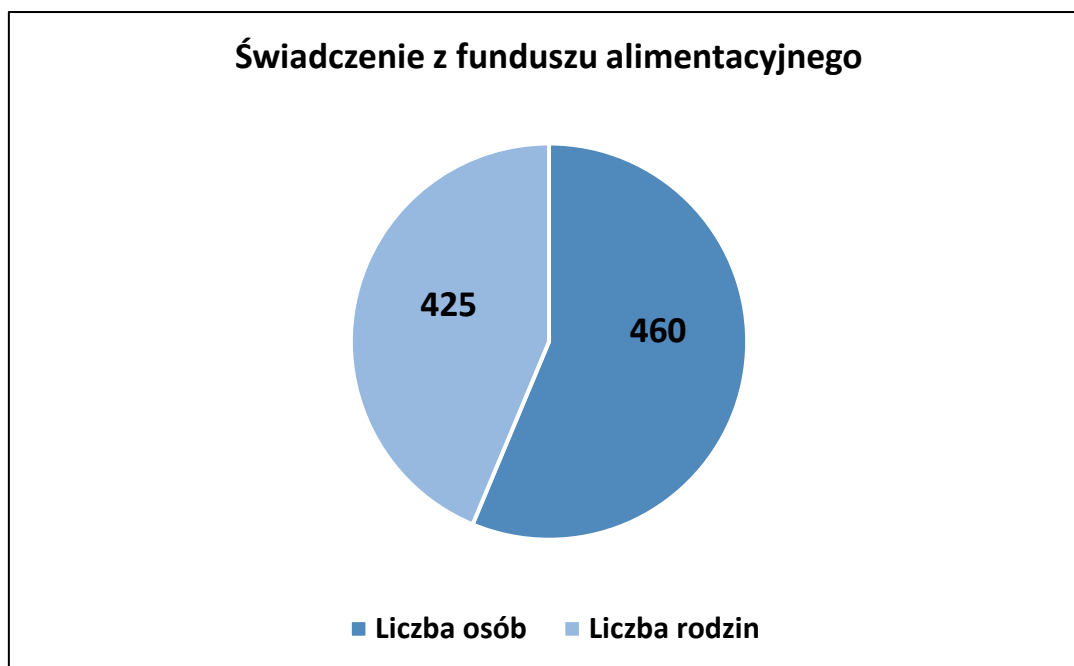
Na realizację świadczeń opiekuńczych i zasiłku dla opiekuna w roku oceny wydatkowano kwotę 28 048 089 zł. W porównaniu do roku 2023 to wzrost o 6 647 029 zł. Powodem takiego wzrostu było podwyższenie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna opłacono składki zdrowotne na łączną kwotę: 784 697 zł, opłacono 3 178 składek zdrowotnych.

Natomiast na opłacenie składek społecznych za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna wydatkowano kwotę: 3 156 415 zł, opłacono 4 080 składek społecznych.

Z kolei na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku oceny wydatkowano kwotę 2 424 352 zł, wypłacono 5 507 świadczeń. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń przedstawiona została poniżej.

Diagram nr 13. Korzystający ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowanymi z budżetu państwa. W związku ze zmianami w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przyjętymi w rozszerzonej tarczy antykrzysowej od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od 1 października 2023 r., wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z kwoty 900 zł do kwoty 1 209 zł netto na osobę w rodzinie. Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego funkcjonuje tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego, uprawniającego do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń.

Świadczenie wówczas przysługuje w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium, a minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” wynosi 100 zł.

Tabela nr 15. Analiza porównawcza realizacji dodatków mieszkaniowych, osłonowych, refundacji podatku VAT, bonu energetycznego oraz Mieszkania na start i stypendium szkolnego o charakterze socjalnym oraz zasiłku szkolnego o charakterze socjalnym

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
DODATKI MIESZKANIOWE			
Liczba gospodarstw domowych	3 921	3 935	4 400
Kwota świadczeń w złotych	9 656 619	10 274 124	10 500 000
DODATKI ENERGETYCZNE			
Liczba gospodarstw domowych	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
DODATKI OSŁONOWE			
Liczba gospodarstw domowych	155	2 827	0
Kwota świadczeń w złotych	95 335	966 861	0
DODATKI WĘGLOWE			
Liczba gospodarstw domowych	192	0	0
Kwota świadczeń w złotych	576 000	0	0
DODATKI ELEKTRYCZNE			
Liczba gospodarstw domowych	96	0	0
Kwota świadczeń w złotych	109 000	0	0
DODATKI – INNE ŹRÓDŁA CIEPŁA			
Liczba gospodarstw domowych	177	0	0
Kwota świadczeń w złotych	209 500	0	0
REFUNDACJA PODATKU VAT			
Liczba gospodarstw domowych	979	298	5
Kwota świadczeń w złotych	95 561	196 194	1 500
BON ENERGETYCZNY			
Liczba gospodarstw domowych	0	4 303	43
Kwota świadczeń w złotych	0	1 617 317	12 894
MIESZKANIE NA START			
Liczba gospodarstw domowych	34	35	139
Kwota świadczeń w złotych	81 604	115 097	355 720
STYPENDIUM SZKOLNE O CHARAKTERZE SOCJALNYM			
Liczba gospodarstw domowych	209	155	200
Kwota świadczeń w złotych	133 000	118 194	130 000
ZASIŁEK SZKOLNY O CHARAKTERZE SOCJALNYM			
Liczba gospodarstw domowych	12	6	10
Kwota świadczeń w złotych	7 440	3 720	6 200

Źródło: opracowanie własne

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym pokrywającym w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. Był wypłacany osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością. Kwota wypłaconego dodatku zależała od osiągniętych dochodów i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były w całości finansowane z budżetu GMT. W 2024 r. udzielono ww. pomocy finansowej dla 3 935 gospodarstw domowych na łączną kwotę 10 274 124,33 zł. W stosunku do 2023 r. znacząco wzrosły kwoty przyznawanych dodatków, tym samym zwiększyły się wydatki Gminy na ten cel o 6,40%.

Pomocą dla rodzin był też dodatek osłonowy, którego celem była częściowa rekompensata wzrostu cen energii elektrycznej i gazu ziemnego, a także wysokiego poziomu inflacji i związanego z tym wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Dodatek przysługiwał rodzinom, które spełniały kryterium dochodowe: w gospodarstwie jednoosobowym dochód miesięczny 2 100 zł netto, w gospodarstwie wieloosobowym dochód miesięczny na osobę 1 500 zł netto. Przy nieznacznym przekroczeniu dochodu obowiązywała tzw. zasada „złotówka za złotówkę”. Wysokość świadczenia była zróżnicowana w zależności od liczby osób w gospodarstwie domowym oraz od tego, czy rodzina miała źródło ogrzewania zasilane węglem – w tym przypadku była przewidziana wyższa kwota dodatku. Dodatek wynosił 50% kwot przysługujących w 2022 r. po ich waloryzacji wskaźnikiem inflacji z ubiegłego roku, który wynosił 14,4%. Dodatek osłonowy był przyznawany i wypłacany jednorazowo w wysokości od 228,80 zł (lub 286 zł kwota podwyższona) do 657,80 zł (lub 822,25 zł w przypadku kwoty podwyższonej). Wyższa kwota przysługiwała gospodarstwom wpisanym do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEb) stosującym następujące źródła ogrzewania: kocioł na paliwo stałe, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi. W 2024 r. przyznano dodatek osłonowy dla 2 827 gospodarstw i wypłacono kwotę: 966 861 zł.

W 2024 r., na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła, była kontynuowana refundacja podatku VAT i należała się za gaz dostarczony w kolejnym okresie, tj. od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. Aby uzyskać refundację, głównym źródłem ogrzewania mieszkania/domu powinien być kocioł na paliwa gazowe zasilane gazem ziemnym, a źródło ogrzewania powinno być wpisane lub zgłoszone do CEEb w terminie do dnia 21 grudnia 2022 r. Przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie powinny przekraczać kwoty 2 100 zł lub 1 500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Dochody weryfikowane były jednorazowo, podczas złożenia 1-wszego wniosku o refundację. Do wniosku należało dołączyć fakturę dokumentującą dostarczenie paliwa gazowego do odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo energetyczne, za okres dotyczący wniosku oraz dowód uiszczenia zapłaty za tę fakturę. W 2024 r. złożono 805 wniosków o refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, wypłacono 656 wniosków. Na wypłatę ww. świadczenia wydatkowano kwotę: 196 194 zł.

Od 1 sierpnia do 30 września 2024 r. można było składać w CUS również wnioski o bon energetyczny, czyli jednorazowe świadczenie pieniężne na energię elektryczną dla gospodarstw domowych o niższych dochodach. Bon energetyczny przysługiwał gospodarstwom domowym za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., których przeciętne dochody w roku 2023 nie przekroczyły

kwoty 2 500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym albo 1 700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Świadczenie przysługiwało również osobom, które przekraczały kryterium dochodowe, ale stosowana wówczas była zasada "złotówka za złotówkę", co oznacza, że kwota bonu była pomniejszana o kwotę przekroczenia, z zastrzeżeniem, że minimalna kwota bonu energetycznego mogła wynosić 20 zł. Ustawa przewidywała zróżnicowanie stawki bonu energetycznego w zależności od liczby osób w gospodarstwie domowym i wynosiła od 300 do 600 zł. Ponadto dla gospodarstw domowych korzystających ze źródła ogrzewania zasilanego energią elektryczną (np. pompa ciepła) i wpisanego lub zgłoszonego do CEEB do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych po raz pierwszy do CEEB, wsparcie to zostało zwiększone o 100% i wynosiło od 600 do 1 200 zł. W 2024 r. na wypłaty bonów energetycznych wydatkowano 1 617 317 zł, ze świadczenia skorzystało 4 303 gospodarstwa domowych.

Stypendium szkolne mógł otrzymać uczeń mieszkający na terenie miasta Tarnowa, który znajdował się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, tj. dochód netto rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie mógł przekraczać 600 zł na osobę, w szczególności gdy w rodzinie występowało bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium szkolne może być przyznane na okres od 1 miesiąca do maksymalnie 10 miesięcy w danym roku szkolnym w wysokości od 99,20 zł do 248 zł miesięcznie. W 2024 r. wypłacono stypendia na kwotę 118 194 zł.

Zasiłek szkolny mógł być przyznany uczniom znajdującym się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego zamieszkałym na terenie miasta Tarnowa. O zasiłek szkolny można było się ubiegać w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie zasiłku. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym były przyznawane na: wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia, na wniosek dyrektora szkoły. Świadczenia mógł przyznać również Dyrektor CUS z urzędu. Zasiłek szkolny mógł zostać przyznany w wysokości od 124 zł do 620 zł. W 2024 r. wypłacono zasiłki na kwotę 3 720 zł.

Ponadto CUS, na podstawie art. 411 ust. 10g - 10s ustawy - Prawo ochrony środowiska, wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze” dla mieszkańców zamieszkujących na terenie GMT. W 2024 r. wydano łącznie 459 zaświadczeń.

Ponieważ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej wraz z rekomendacjami jest dokumentem stanowiącym podstawę planowania budżetu na następny rok, poniżej zamieszczono w formie zestawień tabelarycznych dodatkowe informacje dotyczące realizowanych w roku oceny w ramach systemu polityki społecznej innych rodzajów świadczeń wynikający z zadań gminy i powiatu.

Tabela nr 16. Świadczenia rodzicielskie

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE	
Rzeczywista liczba rodzin pobierających świadczenie	100

Liczba świadczeń	1 190
Kwota wypłaconych świadczeń	1 081 900

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 17. Program „Za życiem”

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
PROGRAM "ZA ŻYCIEM"	
Rzeczywista liczba rodzin pobierających świadczenie	6
Rzeczywista liczba dzieci, na które pobierane jest świadczenie	6
Kwota wypłaconych świadczeń	24 000

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 18. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
USŁUGI OPIEKUŃCZE	
Liczba osób	364 (+1 osoba poch. ukraińskiego)
Liczba świadczeń	108 236 (+163)
Kwota świadczeń w złotych	4 004 449,38 (+6 031)
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	
Liczba osób	8
Liczba świadczeń	4 077
Kwota świadczeń w złotych	174 822

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 19. Informacje dotyczące osób wykonujących usługi opiekuńcze

OSOBY WYKONUJĄCE USŁUGI OPIEKUŃCZE	
Liczba osób wykonujących usługi opiekuńcze dla miasta zatrudnionych do ich realizacji w podmiotach, którym miasto zleciło takie usługi	151, w tym 146 - umowa zlecenie z PKPS, 5 - umowa zlecenie z EDU-IT
łączna liczba osób wykonujących usługi opiekuńcze w więcej niż jednym podmiocie	151

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 20. Poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna i interwencja kryzysowa

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE	
Liczba rodzin	31
Liczba osób w rodzinie	67
PRACA SOCJALNA OGÓŁEM	
Liczba rodzin	1 861
Liczba osób w rodzinie	3 330
INTERWENCJA KRYZYSOWA	
Liczba rodzin	20

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
Liczba osób w rodzinie	29

Źródło: opracowanie własne

Oprócz wskazanych powyżej form pomocy i wsparcia realizowana była również współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie (PUP) w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego oraz o szkoleniach podnoszących kwalifikacje i kompetencje zawodowe. PUP w 2024 r. aktywizował osoby bezrobotne zamieszkałe m.in. na terenie miasta Tarnowa, wśród których byli również beneficjenci systemu pomocy społecznej w ramach realizowanych programów i projektów finansowanych z różnych źródeł, w tym:

1. Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych z powiatu tarnowskiego i miasta Tarnów (I) – SZANSA NA SUKCES” – realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021 - 2027, Priorytet 6. Fundusze europejskie dla rynku pracy, edukacji i wyłączenia społecznego. Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa – projekty powiatowych urzędów pracy, typ projektu A: Aktywizacja zawodowa PUP dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Społecznego Plus.
2. Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych z powiatu tarnowskiego i miasta Tarnów (II) – SZANSA NA SUKCES” - realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021 – 2027, Priorytet 6. Fundusze europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa – projekty powiatowych urzędów pracy, typ projektu A: Aktywizacja zawodowa PUP, dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.
3. Małopolski Program Regionalny „Konserwator” - realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z Urzędami Pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.
4. Małopolski Program Regionalny "Firma +1" - realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z Urzędami Pracy Województwa Małopolskiego, w tym z PUP.
5. Małopolski Program Regionalny "Regeneracja – wsparcie małopolskiej turystyki i przemysłów czasu wolnego" - realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z Urzędami Pracy Województwa Małopolskiego, w tym z PUP.
6. Program Tarnowska Akademia Pracy Aktywnych Seniorów - aktywizacja zawodowa osób w wieku emerytalnym.
7. Program Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie "Perspektywy na lepsze jutro".

CUS w Tarnowie realizowało w roku oceny również pomoc i wsparcie dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi na terytorium ich kraju. Pobyt obywateli Ukrainy został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Obywatele Ukrainy uprawnieni byli między innymi do realizowanych przez gminę świadczeń z ustawy o pomocy społecznej oraz pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, a także świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto Urząd Miasta Tarnowa realizował w roku oceny zadanie polegające na zapewnieniu całodobowej opieki i wyżywienia osobom, które schroniły się przed wojną w Ukrainie, w tym dzieciom i ich opiekunom. Punkt zakwaterowania uchodźców, tj. miejsce pobytu dla osób z Ukrainy, mieścił się przy ul. Św. Anny 1 w Tarnowie. W całym 2024 r. na terenie ośrodka mieszkało w sumie 181 uchodźców, wydatkowane środki to 1 568 533,86 zł.

Tabela nr 21. Realizacja pomocy i wsparcia obywatelom Ukrainy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024
JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE (300 zł)	
Liczba osób objętych świadczeniem	55
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	16 500
SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE Z CIS	
Liczba świadczeń	171
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	15 365
SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE PRZY ZASIŁKU STAŁYM	
Liczba osób objętych świadczeniem	20
Liczba świadczeń	118
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	6 792
ZASIŁEK STAŁY	
Liczba osób objętych świadczeniem	23
Liczba świadczeń	137
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	90 121
ZASIŁKI OKRESOWE	
Liczba osób objętych świadczeniem	6
Liczba świadczeń	22
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	11 055
ZASIŁKI CELOWE	
Liczba osób objętych świadczeniem	4
Liczba świadczeń	4
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	630
POMOC DORAŻNA ORAZ ZASIŁEK CELOWY NA ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA DZIECI W PRZEDSZKOLU	
Liczba świadczeń	34
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	8 466
SPRAWIENIE POGRZEBU	
Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb	1
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	4 543

Źródło: opracowanie własne

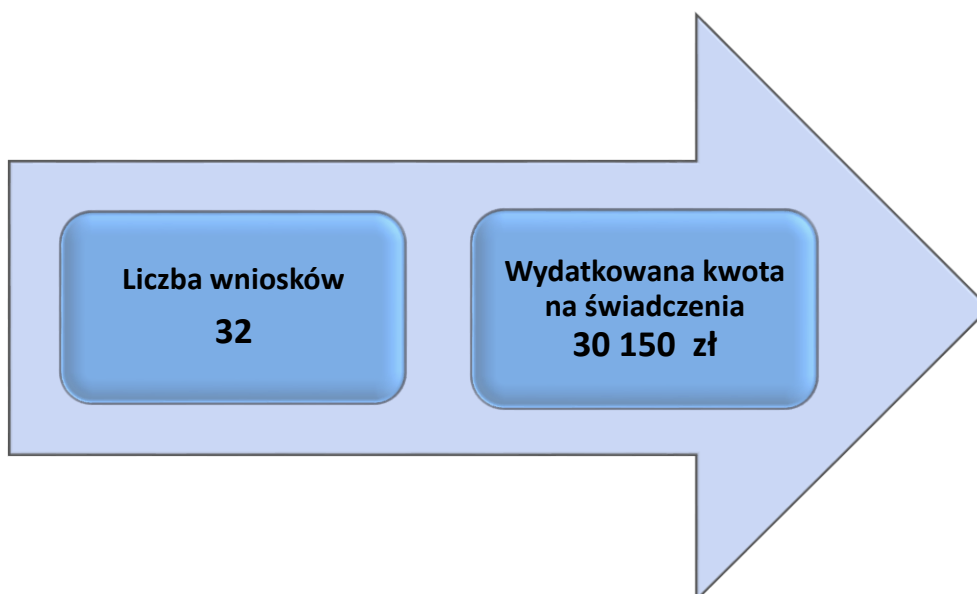
Tabela nr 22. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wniosków	łączna kwota wypłaconych świadczeń w zł
Wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego	138	642 078
Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego	27	

Wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	6	
Wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego	64	
Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego	19	
Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1	
RAZEM	255	

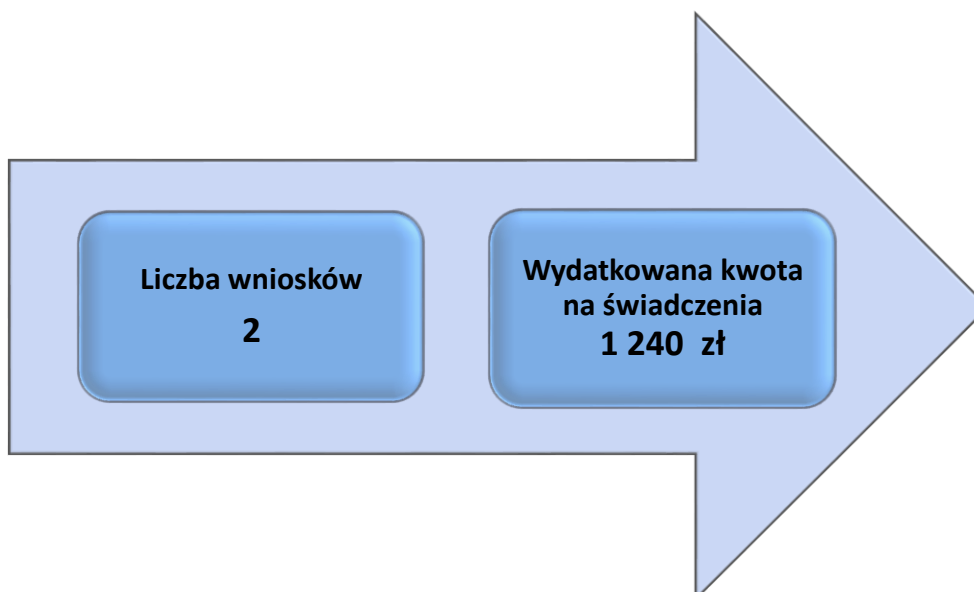
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 14. Stypendia szkolne dla obywateli Ukrainy

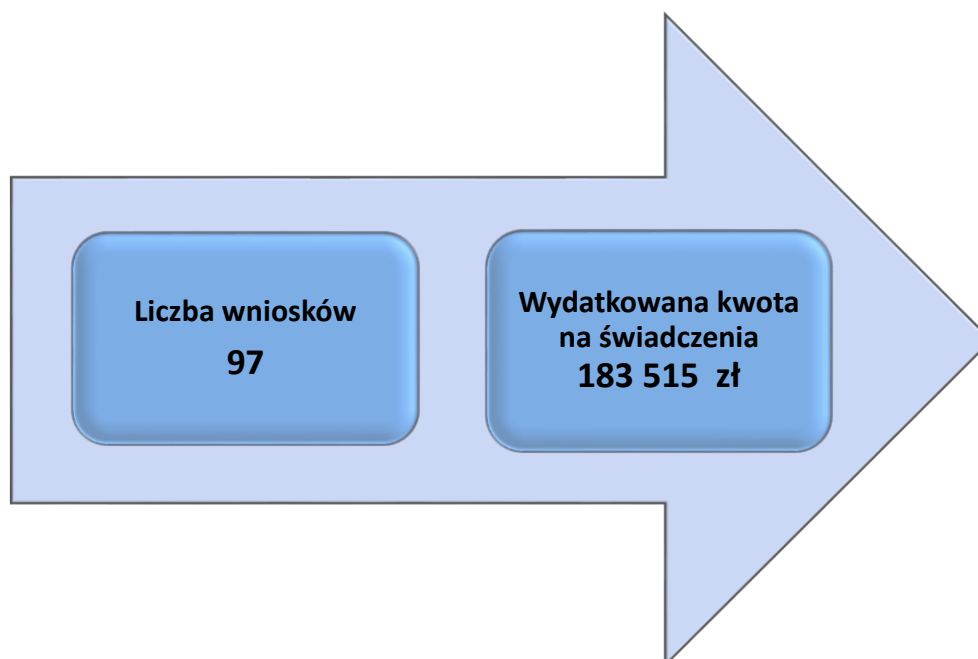
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 15. Zasiłki szkolne dla obywateli Ukrainy

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 16. Dodatki mieszkaniowe dla obywateli Ukrainy

Źródło: opracowanie własne

7. KADRA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE

W roku oceny kadra Centrum Usług Społecznych w Tarnowie liczyła 201 osób/183 etaty (stan na 31.12.2024 r.), w tym: kadra kierownicza 16 osób (2 - dyrektor oraz zastępca dyrektora; 14 - kierownicy działów i ich zastępcy), pracownicy socjalni 65 osób (w tym 4 osoby pracujące w ramach projektu pt. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021 - 2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus), pozostali pracownicy 120 osób. Spośród zatrudnionych w CUS pracowników 164 posiadało wykształcenie wyższe. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny posiadało 25 osób. Natomiast specjalizację z organizacji pomocy społecznej posiadało 9 osób.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki, w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych, udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz w formie graficznej wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

Tabela nr 23. Kadra Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w roku oceny

KADRA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE			
Liczba wszystkich pracowników zatrudnionych w CUS (stan na 31.12.2024 r.)	Liczba wszystkich pracowników CUS, w tym:		201
	Liczba pracowników w wieku:	do 25 lat	10
		26 – 35 lat	50
		36 – 45 lat	74
		46 – 55 lat	46
		56 – 60 lat	16
		61 i więcej lat	5
	Liczba kobiet		177
	Liczba pracowników posiadających wyższe wykształcenie		164
	Liczba pracowników posiadających specjalizacje:	I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego	20
II stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego		5	
z organizacji pomocy społecznej		9	
Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w CUS (stan na 31.12.2024 r.)	Liczba pracowników socjalnych CUS, w tym:		65
	Liczba pracowników socjalnych w wieku:	do 25 lat	8
		26 – 35 lat	11
		36 – 45 lat	29
		46 – 55 lat	12
		56 – 60 lat	4
		61 i więcej lat	1
	Liczba kobiet będących pracownikami socjalnymi		61
	Liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie		54
	Liczba pracowników socjalnych posiadających:	I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego	15
II stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego		4	
Liczba dyrektorów/ kierowników CUS (stan na 31.12.2024 r.)	Liczba dyrektorów/ kierowników CUS, w tym:		2
	Liczba dyrektorów/ kierowników w wieku:	46 - 55 lat	1
		56 - 60 lat	1
	Liczba kobiet będących dyrektorami/ kierownikami		2
	Liczba dyrektorów/ kierowników CUS posiadających wyższe wykształcenie		2
	Liczba dyrektorów/ kierowników CUS posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej		2
KADRA JEDNOSTEK/ DZIAŁÓW/ ZESPOŁÓW BĘDĄCYCH W STRUKTURACH CUS			
Dział/ zespół świadczeń rodzinnych			16
Inne: jednostki/działy/zespoły: Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”			3
Klub Senior+			3

Źródło: opracowanie własne

Realizacja zadań w CUS w Tarnowie, których katalog dynamicznie się poszerza, wymaga zaangażowania profesjonalnej i odpowiednio przygotowanej kadry, która systematycznie rozwija swoje umiejętności oraz podnosi kwalifikacje, dostosowując je do zmieniającej się rzeczywistości i diagnozowanych potrzeb beneficjentów. W tym kontekście pracownicy CUS aktywnie poszukiwali możliwości poszerzania swojej wiedzy w roku oceny. W tym celu uczestniczyli w różnorodnych formach

kształcenia, takich jak: szkolenia, spotkania branżowe, konferencje, warsztaty oraz wizyty studyjne. Dodatkowo rozwój zawodowy był wspierany przez nowoczesne platformy e-learningowe, które umożliwiły pracownikom elastyczne i dostosowane do ich potrzeb doksztalcanie. Dzięki tym działaniom pracownicy nie tylko wzbogacili swoje umiejętności, ale również zyskali cenną wiedzę, która pozwala im skuteczniej realizować zadania polityki społecznej. Część szkoleń finansowanych było ze środków własnych jednostki, część to szkolenia bezpłatne (w ramach środków pochodzących z Unii Europejskiej). W 2024 r. korzystano również ze środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Jednym ze szkoleń adresowanych do pracowników była „Superwizja pracy”, w którym wzięło udział 21 osób, natomiast drugim szkolenie pn. „Indywidualna superwizja pracy dla kierowników”, w którym wzięło udział 4 osoby.

System wsparcia rozwoju zawodowego pracowników obejmował ponadto następujące szkolenia wskazane w poniższej tabeli.

Tabela nr 24. Szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe pracowników systemu pomocy społecznej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w roku oceny

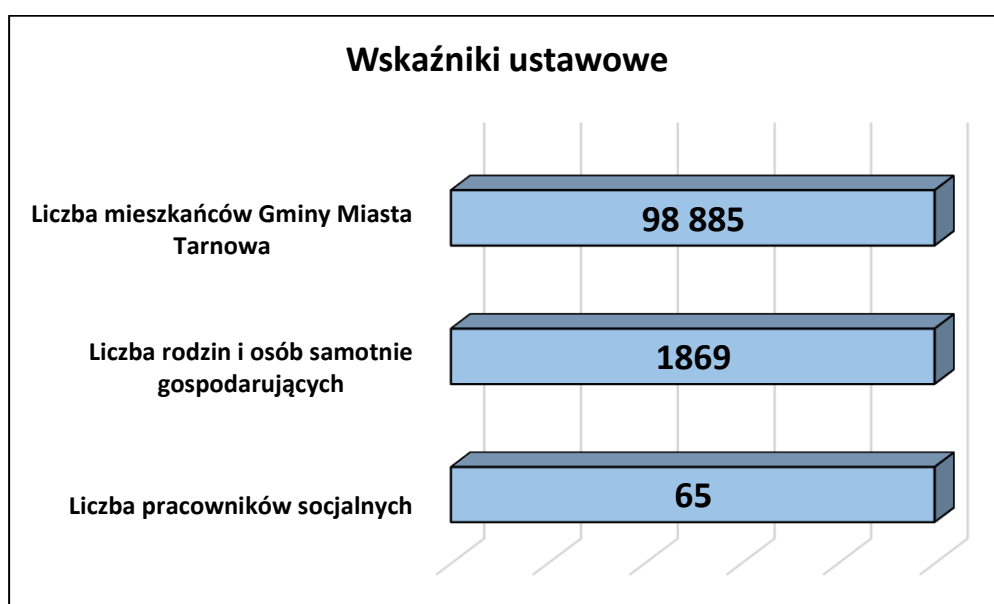
WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba uczestników	Rodzaj
Kolejna rewolucja w orzeczeniach	1	SZKOLENIE
Spotkanie Małopolskiego Forum Pomocy Społecznej	1	SPOTKANIE
Usługi społeczne – różne perspektywy, jeden cel	1	KONFERENCJA
Rozliczanie dotacji przekazanych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	1	SZKOLENIE
Fundusz socjalny po zmianach 2024 r.	1	SZKOLENIE
IX Kongres Wyzwań Zdrowotnych	1	KONGRES
WYWIAD PLUS - przeprowadzanie wywiadów elektronicznych	2	SZKOLENIE
Spotkanie dla pełnomocników ds. współpracy z NGO	2	SPOTKANIE
Spotkanie informacyjno-warsztatowe dla kierowców oraz osób obsługujących transport osób z niepełnosprawnościami	1	SPOTKANIE
Spotkanie Forum z zakresu prawa pracy	1	SPOTKANIE - FORUM
Obsługa systemu EZAR+	17	SZKOLENIE
Tworzenie lokalnych planów usług społecznych – warsztaty	1	SZKOLENIE
Spotkanie dot. standardów ochrony małoletnich – zadania, obowiązki odpowiedzialność jednostek w tym zakresie. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”	1	SPOTKANIE
Procedury administracyjne w zabezpieczeniu społecznym – najczęściej popełniane błędy w postępowaniu administracyjnym	1	SPOTKANIE
Spotkanie dot. możliwości zainicjowania i funkcjonowania Małopolskiej Sieci Centrów Usług Społecznych	1	SPOTKANIE
Organizacja społeczności lokalnej realizowana zgodnie z wymogami Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników Centrum Usług Społecznych	1	SZKOLENIE
Społeczna Małopolska – koordynacja działań na rzecz włączenia społecznego w Małopolsce	22	SZKOLENIE
Dochód w praktyce dodatków mieszkaniowych	1	SZKOLENIE

Depresja i inne zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży – diagnoza i wsparcie	1	SZKOLENIE
Dogadaj się - narzędzia oddziaływań wychowawczych	1	SZKOLENIE
Depresje i inne zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży	2	SZKOLENIE
Zachowanie czy zaburzenie? Wczesne wsparcie dzieci i młodzieży warunkiem skutecznej pomocy	2	SZKOLENIE
Specjalizacja I Stopnia w zawodzie pracownik socjalny	2	SZKOLENIE
Opracowanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych realizowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów	4	SZKOLENIE
Specjalizacja II Stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami	3	SZKOLENIE
Opracowanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych realizowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów	1	SZKOLENIE
Diagnostyka i rehabilitacja w spektrum zaburzeń związanych z FASD	2	SZKOLENIE
Prawo pracy dla praktyków w II półroczu 2024 r. – nowe wyzwania nowe interpretacje.	1	SZKOLENIE
Diagnoza potencjałów i potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych	4	SZKOLENIE
Działania wzmacniające więzi rodzic – dziecko	1	SZKOLENIE
Finansowania, nadzorowania i kontrolowania żłobków i klubów dziecięcych	1	SZKOLENIE
Premia społeczna – nowe spojrzenie na usługi społeczne	1	KONFERENCJA
Konferencja dla pełnomocników gminnych ds. uzależnień	1	KONFERENCJA
Realizacja usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych aspekty prawne	1	SZKOLENIE
Zachowania wśród dzieci i młodzieży, profilaktyka, rozpoznanie i profesjonalna pomoc	6	SZKOLENIE
Rozpoznawanie symptomów dziecka wykorzystanego, w tym seksualnie i podejmowanie interwencji	1	SZKOLENIE
Profilaktyka przemocy domowej, zasady prowadzenia działań poprzedzających wstąpienie zjawiska przemocy domowej	1	SZKOLENIE
Kodeks postępowania administracyjnego – wybrane zagadnienia z uwzględnieniem nowych zasad e-doręczeń	1	SZKOLENIE
Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2024 r. w samorządach organizacyjnych oraz sporządzenie sprawozdań finansowych	2	SZKOLENIE
Standardy ochrony małoletnich z teorii i praktyki opiekuńczej	1	SZKOLENIE
Profilaktyka stresu i wypalenie zawodowe	1	SZKOLENIE
Mediacje jako sposób rozwiązywania sporów	1	SZKOLENIE
Rozliczeni i kontrola dotacji przekazanych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	2	SZKOLENIE
Prawna interwencja w sytuacji krzywdzenia dziecka.	1	SZKOLENIE
Dojrzewanie i seksualność – jak mówić i rozmawiać z nastolatkami o sprawach intymnych	1	SZKOLENIE
Praca z osobą doznającą przemocy domowej wraz z prawnym aspektem przeciwdziałaniem przemocy domowej	1	SZKOLENIE

Praca z dzieckiem doświadczającym przemocy domowej wraz z przeciwdziałaniem przemocy domowej	1	SZKOLENIE
Sygnalista w samorządzie terytorialnym – wdrażanie systemu zgłoszeń	1	SZKOLENIE
Zmiany w ustawie o pomocy społecznej w praktyce	1	SZKOLENIE
Praca asystenta rodziny – warsztaty kompetencji zawodowych	1	SZKOLENIE
Standardy ochrony małoletnich w teorii i praktyce opiekuńczej	3	SZKOLENIE
Superwizja pracy	21	SUPERWIZJA
Indywidualna superwizja pracy dla kierowników	4	SUPERWIZJA

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 17. Wskaźnik spełnienia w roku oceny zapisów ustawowych określonych w art. 110 ust. 11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższych danych, Centrum Usług Społecznych w Tarnobrzegu spełniało w roku oceny warunki ustawowe wynikające z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej czyli:

- 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców – było 1 683 mieszkańców (do obliczeń przyjęto: liczba mieszkańców za 2024 r. – 98 885, liczba pracowników socjalnych zatrudniona w zespołach pracy socjalnej i zespołach realizujących zadania w zakresie usług pomocy społecznej, w tym 4 osoby pracujące w ramach projektu „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnobrzegu” – 58,75 etatów).

8. ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE

W roku oceny w strukturze organizacyjnej CUS w Tarnowie funkcjonowały zespoły pracy socjalnej i zespoły realizujące zadania w zakresie polityki społecznej. I tak w:

1. Dziale Pomocy i Integracji Społecznej:

- Zespoły Pracy Socjalnej,
- Zespół ds. Asysty Rodzinnej,
- Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- Zespół ds. Bezdomności.

2. Dziale Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych:

- Zespół Usług Opiekuńczych,
- Zespół Pomocy Instytucjonalnej.

3. Dziale Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej:

- Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej,
- Zespół ds. Zdrowia i Pomocy Specjalistycznej.

4. Dziale Pieczy Zastępczej:

- Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- Zespół ds. Świadczeń Pieczy Zastępczej.

5. Dziale Organizowania Usług Społecznych:

- Zespół Koordynatorów Indywidualnych Planów Usług Społecznych,
- Zespół ds. Programów, Projektów i Promocji

Zespoły te liczyły łącznie 110 osób (103,50 etatów), w tym 65 pracowników socjalnych (59 etatów), o których mowa w artykule 110a ustawy o pomocy społecznej, a mianowicie:

1. specjaliści z zakresu pracy socjalnej – 28 osób (26,75 etatów):

- specjalista pracy socjalnej – 17 osób (16,25 etatów),
- starszy specjalista pracy socjalnej – 9 osób (8,5 etatów),
- starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator – 4 osoby (3,25 etatów)

2. specjaliści z zakresu pracy z rodziną:

- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 5 osób (5 etatów),
- asystent rodziny – 6 osób (6 etatów),

3. inni specjaliści realizujący zadania usług pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej:

- koordynator indywidualnych planów usług społecznych – 4 osoby (3,75 etatów).

Ponadto w komórce organizacyjnej Organizatora Społeczności Lokalnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zatrudnione było 2 osoby (2 etaty).

9. ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE

Zatrudnienie pomocnicze w CUS w Tarnowie w roku oceny kształtowało się na poziomie wskazanym poniżej. W ramach zatrudnienia subsydiowanego (prace społecznie użyteczne), zgodnie z założeniami porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie a Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych, pracowało – 27 osób.

Osoby wykonywały pracę na stanowisku:

- opiekunki domowej – 22 stanowiska,
- pomocy opiekunowi osoby niepełnosprawnej – 3 stanowiska,
- pracowników gospodarczych – 2 stanowiska.

Prace społecznie użyteczne realizowane były przez beneficjentów CUS w Tarnowie również na rzecz Domu Pomocy Społecznej im. Św. Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53. Osoby wykonywały prace na stanowiskach:

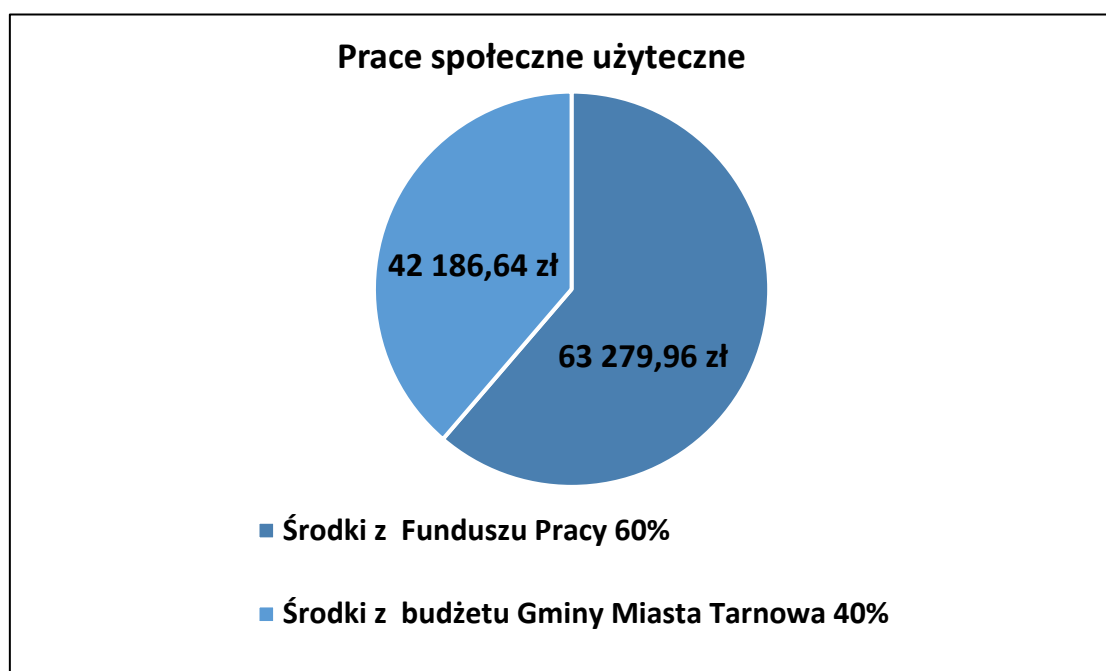
- praczka – 1 stanowisko,
- pokojowa – 8 stanowisk,
- pomoc kuchenna – 1 stanowisko,
- robotnik gospodarczy – 1 stanowisko.

Prace społecznie użyteczne realizowane były także na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48. Osoby wykonywały prace na stanowiskach:

- pokojowa – 1 stanowisko,
- praczka – 1 stanowisko,
- pomoc kuchenna – 1 stanowisko,
- sprzątaczką – 1 stanowisko,
- pracownik gospodarczy – 2 stanowiska.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące środków wydatkowanych w ramach zatrudnienia subsydiowanego.

Diagram nr 18. Koszt realizowanych prac społecznie użytecznych w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. praktyki zawodowe w związku z reintegracją zawodową w ramach Centrum Integracji Społecznej odbywało 18 osób, w tym 12 osób kontynuowało praktyki w ramach umów z 2023 r. Ponadto praktyki zawodowe w 2024 r. zakończyło 12 osób.

W 2024 r. praktyki studenckie odbyło 4 osoby, z czego 1 osoba po praktyce została zatrudniona w ramach umowy o pracę.

W ramach współpracy z Tarnowskim Centrum Integracji Społecznej w 2024 r. jedna osoba odbywała w Centrum Usług Społecznych w Tarnobrzegu warsztaty zewnętrzne.

10. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY MIASTA TARNOWA

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna świadczona przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym. W GMT prowadzą działalność instytucje pomocy społecznej finansowane z różnych źródeł.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: typu funkcjonujących placówek, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, kosztów prowadzenia i utrzymania placówek, kadry placówek i wydawanych decyzji administracyjnych, z uwzględnieniem lat 2023 – 2024 wraz z prognozą na 2025 r.

Tabela nr 25. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia część I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	120	120	180
Liczba osób korzystających	152	145	212
Liczba osób umieszczonych	46	32	60
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	37	37	50
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	3 563 558	3 835 773,97	4 625 834
DZIENNE DOMY POMOCY⁹			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	50	50
Liczba osób korzystających	45	41	41
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	352 494	422 303	502 110
KLUBY SAMOPOMOCY¹⁰			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	27	27
Liczba osób korzystających	43	49	49
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	4	3	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	127 816	157 945,21	195 572
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	60	60	60
Liczba osób korzystających	96	79	80
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	16	16	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	804 683	1 006 946	1 133 862
OGRZEWALNIE¹¹			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0
Liczba osób korzystających	249	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	15	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	546 210	0	0

⁹ Dom Dziennego Pobytu funkcjonował w strukturze organizacyjnej Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie jako odrębny dział.

¹⁰ Klub samopomocy funkcjonuje w ramach struktury organizacyjnej CUS w Tarnowie od 01.01.2023 r.

¹¹ Ogrzewalnia funkcjonowała od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

NOCLEGOWNIE			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	20	20	20
Liczba osób korzystających	103	165	180
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	16	16	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	199 921,84	238 449,60	259 903,20
PUNKT OPIEKI NAD OSOBAMI NIETRZEŻWYMI (PONON)			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	20	20
Liczba osób korzystających	2 264	3 206	3 206
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	10	12 ¹²	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	495 836,08	1 977 064,58 ¹³	1 058 040

Źródło: opracowanie własne

W powyższym zestawieniu tabelarycznym uwzględnione zostały jednostki/placówki prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa, jak również te, którym gmina zleciła realizację zadania.

Środowiskowe Domy Samopomocy:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy im. Św. Kingi prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Źródłem finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa. Jednostka świadczyła usługi: częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz zapewniała posiłek.
2. Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” prowadzony przez Fundację „Zielona Przystań”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa. Jednostka świadczyła usługi: częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu potrzeb życiowych oraz zapewniała posiłek.

Z usług świadczonych w ŚDS mogły korzystać osoby przewlekle psychicznie chore (typ A), osoby niepełnosprawne intelektualnie (typ B) oraz osoby z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą alzheimera, Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz organiczną zmianą nastrojów lub też wykazywały inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Dzienny Dom Pomocy:

Dom Dziennego Pobytu funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Domu Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jako odrębny Dział. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczy usługi: bytowe, opiekuńcze i wspomagające. Zapewniała wsparcie przez 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku.

¹² 3 umowy o pracę, 9 umów zlecenie.

¹³ PONON funkcjonował od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. całodobowo przez wszystkie dni tygodnia.

Klub Samopomocy:

Klub rozpoczął funkcjonowanie w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie od 01.01.2023 r. Jest klubem dla osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej zamieszkujących na terenie miasta Tarnowa. Przeznaczony jest dla 27 członków. Przedmiotem działalności Klubu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez udostępnienie im infrastruktury pozwalającej na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz dotacja w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2024.

Schronisko dla osób bezdomnych:

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” prowadzone przez Caritas Diecezji Tarnowskiej z siedzibą w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz wkład własny organizacji. Jednostka świadczyła usługi m. in: zapewnienie schronienia, możliwość spożycia posiłku, skorzystania z prysznicy i wyprania odzieży, usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej.

Noclegownia:

Noclegownia przy Schronisku dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” prowadzona przez Caritas Diecezji Tarnowskiej z siedzibą w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczyła usługi m.in: zapewnienie tymczasowego schronienia, możliwość spożycia posiłku, skorzystania z prysznicy i wyprania odzieży.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi:

Prowadzenie punktu nad osobami nietrzeźwymi (PONON) realizowało Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” z siedzibą w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz wkład własny organizacji. W PONON dyżurowali m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, terapeuta uzależnień i prawnik, zadaniem których było: zapewnienie badania każdej osobie nietrzeźwej dowiezionej do punktu, umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych, zapewnienie środków dezynfekujących, higieny osobistej oraz odzieży zastępczej, dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych oraz zapewnienie systemu opieki profilaktycznej.

Tabela nr 26. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia część II

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	348	348	348
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	0	0	0
Liczba osób korzystających	409	415	413
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	92	86	83

Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	2	1	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31.XII. danego roku)	4	4	4
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	272	271	270
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24 365 233	27 911 620,02	29 549 124
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	31	31	31
Liczba osób korzystających	35	36	36
Liczba osób umieszczonych	35	8	8
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	9	14	14
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	303 726	452 099,01	582 330
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	4	4
Liczba osób korzystających	1 212	897	897
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)			
Liczba osób korzystających	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	261	216	216
Liczba osób korzystających	133	327	276
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	32	53	54
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	1 113 619	1 166 063,54	1 421 699
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	60	60	60
Liczba osób korzystających	98	98	98
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	45	45	45
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	5 196 198	6 541 141,42	6 398 729
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	8	8
Liczba osób korzystających	16	12	12

Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	10	10	10
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	995 411	1 316 991	1 088 824
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ¹⁴			
Liczba uczestników zajęć	115	158	180
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ¹⁵			
Liczba uczestników zajęć	7	1	10
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ			
Liczba uczestników zajęć	142	142	142
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	47	53	53
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	3 486 422	5 542 723	5 553 146,68
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ			
Liczba uczestników zajęć	55	55	55

Źródło: opracowanie własne

Domy Pomocy Społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie prowadzony był przez Gminę Miasta Tarnowa. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT, dotacji z budżetu państwa oraz odpłatności mieszkańców. Jednostka jest domem całodobowego pobytu o zasięgu ponadgminnym przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych w podeszłym wieku.
2. Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie ul. Czarna Droga 48 prowadzony był przez Gminę Miasta Tarnowa. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT, dotacji z budżetu państwa oraz odpłatności mieszkańców. Jednostka świadczyła usługi: całodobowe utrzymanie, opiekę medyczno-pielęgniarską, rehabilitację oraz szereg różnorodnych zajęć terapeutycznych.
3. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intellektualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Źródłem

¹⁴ W Tarnowie nie funkcjonuje Centrum Integracji Społecznej jako placówka prowadzona przez GMT, jednak należy wskazać, że funkcjonują dwie placówki tego typu prowadzone przez organizacje pozarządowe. Są to:

- Centrum Integracji Społecznej w Tarnowie przy Spółdzielni Socjalnej Serwis, ul. Furmańska 34, Tarnów.
- Tarnowskie Centrum Integracji Społecznej, ul. Juliusza Słowackiego 6, Tarnów.

W ramach Centrum Integracji Społecznej prowadzona jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

¹⁵ W Tarnowie funkcjonuje Klub Integracji Społecznej przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego 33-100 Tarnów, ul. Wielkie Schody 3, który prowadzi działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, trening interpersonalny, poradnictwo psychologiczne i prawne, kursy zawodowe, organizacja staży, wsparcie grup defaworyzowanych.

finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa, z budżetu GMT, odpłatności mieszkańców oraz środki własne. Jednostka świadczyła usługi: zapewniała mieszkańcom domu całodobowy pobyt i opiekę. W zależności od indywidualnych potrzeb zapewniano: pomoc w samoobsłudze, podstawową opiekę medyczną, rehabilitację leczniczą i społeczną, udzielono pomocy w załatwianiu spraw osobistych. Placówka zaspakajała potrzeby bytowe, opiekuńcze, edukacyjne, religijne i społeczne osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym. Mieszkańcy uczestniczyli w zajęciach terapeutycznych, korzystali z możliwości kontaktów z rodziną, kapłanem, integrowali się ze środowiskiem lokalnym oraz uczestniczyli w zajęciach szkolnych, w tym rewalidacyjnych.

4. Dom Pomocy Społecznej im. Zofii Skorupy dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie o zasięgu ponadgminnym prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną - Koło w Tarnowie. Źródłem finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa, z budżetu GMT oraz odpłatności mieszkańców. Jednostka funkcjonowała na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonywali w ramach terapii proste czynności domowe (sprzątanie, przygotowywanie śniadań i kolacji, nakrywanie do stołu). Dom stwarzał warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze, zapewniał całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno-terapeutycznych. Placówka jest domem całodobowego pobytu o zasięgu ponadgminnym, przeznaczonym dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Mieszkania wspomagane i treningowe:

Na terenie GMT funkcjonowało 2 mieszkania wspomagane i jedno mieszkanie treningowe prowadzone przez organizację pożytku publicznego oraz 15 mieszkań wspomaganych prowadzonych przez CUS w Tarnowie:

1. Mieszkanie wspomagane dla niepełnosprawnych intelektualnie 4 kobiet prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną (PSONI) Koło w Tarnowie. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczyła usługi obejmujące pomoc w: wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym, które dotyczyły: przemieszczania się, utrzymania higieny osobistej, ubierania się, sprzątania, robienia zakupów i przygotowywania posiłków, załatwiania spraw osobistych, realizacji kontaktów społecznych przez umożliwienie osobie: utrzymywania więzi rodzinnych, uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.
2. Mieszkanie wspomagane dla niepełnosprawnych intelektualnie 4 mężczyzn prowadzone przez PSONI Koło w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT. Zakres działań jak w przypadku mieszkań dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet.
3. Mieszkanie treningowe dla 3 osób usamodzielnianych prowadzone przez PSONI Koło w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczyła usługi polegające na nauce, rozwijaniu lub utrwalaniu umiejętności w zakresie: samoobsługi, zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, efektywnego zarządzania czasem, prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych, utrzymywania więzi rodzinnych, uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, poszukiwania pracy.

4. Mieszkania wspomagane dla 20 osób przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie, do których zostały skierowane osoby przebywające w placówkach opieki całodobowej lub osoby oczekujące na umieszczenie w placówce całodobowej. Mieszkania funkcjonują od 8 września 2023 r. Zakup wyposażenia i środków trwałych został sfinansowany ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” oraz środków z budżetu państwa. Źródłem finansowania funkcjonowania mieszkań były środki pochodzące z budżetu GMT.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej:

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD) jest jednostką, która realizowała zadania powiatu z zakresu interwencji kryzysowej wynikającej z ustawy o pomocy społecznej oraz zadania administracji rządowej realizowanej przez powiat w zakresie tworzenia i prowadzenia specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Źródłem finansowania TOIKiWODPD były środki pochodzące z budżetu GMT oraz dotacji z budżetu państwa. Jednostka świadczyła usługi:

1. Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK) - całodobowo, w ramach którego udzielała pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych (np. żałoby, kryzysach samobójczych, rozwodu, trudnych relacji rodzinnych, problemów wychowawczych, traumatycznych zdarzeń itp.). Całodobowe wsparcie osobiste, telefoniczne, mailowe świadczyła dla mieszkańców miasta Tarnowa (oraz Powiatu Dąbrowskiego na podstawie porozumienia). W uzasadnionych sytuacjach udzielała schronienia do 3 miesięcy. Dysponowała 4 miejscami.
2. Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej - bez rejonizacji, w którym realizowała całodobową pomoc specjalistyczną wobec osób doznających przemocy (dzieci, dorosłych), świadków przemocy oraz innych - poszukujących informacji na temat zjawisk i sposobów przeciwdziałania przemocy domowej. Dyżury pełnili psycholog, pedagog, pracownik socjalny, specjalista pracy z rodziną, prawnik. W sytuacji zagrożenia zapewniał schronienie całodobowe – 20 miejsc (po zgłoszeniu lub uzgodnieniu z działającym, przy właściwym miejscowo ośrodku pomocy społecznej - Zespołem Interdyscyplinarnym/grupą diagnostyczno-pomocową lub w wyniku interwencji Policji). W uzasadnionych sytuacjach - także po bezpośrednim zawiadomieniu lub zgłoszeniu osoby potrzebującej wsparcia. Nadto prowadził grupę wsparcia dla osób doznających przemocy, opracowywał i realizował program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Opracowano także program psychologiczno-terapeutyczny.

Ponadto, na podstawie postanowień sądów, na terenie ośrodka odbywały się spotkania rodziców z dziećmi mieszkającymi z drugim rodzicem. Ośrodek współpracował również z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zarówno w kwestiach dotyczących „wspólnych” klientów, jak i służył specjalistyczną pomocą pracownikom. Specjaliści przyjmowali także połączenia z nr 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego) przekierowywane do placówki.

Placówki wsparcia dziennego:

1. Placówka SIEMACHA Spot Gemini Park działała przy ul. 16 Pułku Piechoty 12 w Tarnowie prowadzona była przez Stowarzyszenie Siemacha. Źródłem finansowania zadania

pn. „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne organizacji. Jednostka świadczyła usługi w formie specjalistycznej. Zadaniem placówki było prowadzenie regularnych zajęć terapeutycznych, socjoterapeutycznych, kompensacyjnych, korekcyjnych, logopedycznych i profilaktycznych w postaci stałego grafiku. Zapewniała opiekę i pomoc w nauce dzieciom i młodzieży, a także rozwój ich pasji i zainteresowań.

2. Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA działała przy ul. Ignacego Mościckiego 12 w Tarnowie prowadzona była przez Katolickie Centrum Edukacji KANA w Tarnowie. Źródłem finansowania zadania pn. „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne organizacji. Jednostka świadczyła usługi w formie specjalistycznej w takim zakresie jak SIEMACHA Spot.
3. Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” funkcjonowała w strukturze organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Placówka ma charakter opiekuńczo-podwórkowy. W ramach opiekuńczej formy zapewniała opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, natomiast w formie podwórkowej realizację zajęć animacyjnych i socjoterapeutycznych. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Praca wychowawcza realizowana była według założeń rocznego planu dydaktyczno-wychowawczego.
4. Placówka MobilEduPark prowadzona była przez Kongregację Oratorium św. Filipa Neri w Tarnowie. Źródłem finansowania były środki własne Kongregacji. Prowadzona była w formie podwórkowej. W ramach placówki opieką objęte były dzieci i młodzież z Tarnowa w wieku od 6 do 18 lat, a także ich rodziny. Oferowane wsparcie było adekwatne do zdiagnozowanych przyczyn wykluczenia, takich jak: trudna sytuacja życiowa wynikająca z niepełnosprawności (zarówno tej przeżywanej przez dziecko, jak i przeżywanej w rodzinie), trudności, jakie dotyczyły rodzinę z powodu bezrobocia, sieroctwa i euro-sieroctwa, trudności wychowawczych i adaptacyjnych, materialnych czy spowodowanych uzależnieniami.

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze:

Na terenie GMT funkcjonowało 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym:

1. Jedna placówka typu interwencyjnego:
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Pogotowie Opiekuńcze" w Tarnowie.
2. Trzy placówki typu socjalizacyjnego:
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Przyjazny Dom" w Tarnowie,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Słoneczny Dom" w Tarnowie,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie.
3. Jedna placówka typu rodzinnego:
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Rodzinny Dom" w Tarnowie.

Pełną i wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną oraz organizacyjną placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Tarnowa zapewniało Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie. Wszystkie placówki prowadzone były przez Gminę Miasta Tarnowa. Źródłem finansowania placówek były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostki zapewniały dzieciom całodobową opiekę i wychowanie; zaspokajały podstawowe potrzeby bytowe, emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, religijne i społeczne dziecka; umożliwiały kontakt dziecku

z rodzicami biologicznymi i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowił inaczej; podejmowały działania mające na celu powrót dziecka do rodziny; zapewniały dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych oraz korzystania z przysługujących mu świadczeń zdrowotnych; ściśle współpracowały z instytucjami wspierającymi działania placówek opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia.

Warsztaty Terapii Zajęciowej:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tarnowie.
2. Warsztat Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzony przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji w Tarnowie.
3. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie - jednostkę organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa.

Źródłem finansowania warsztatów terapii zajęciowej były środki pochodzące: 90% kosztów działalności – ze środków PFRON, co najmniej 10% kosztów działalności – ze środków pochodzących z budżetu GMT. Warsztaty terapii zajęciowej są placówkami wyodrębnionymi organizacyjnie i finansowo. Stwarzają osobom z niepełną sprawnością, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Zakład Aktywności Zawodowej:

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie (ZAZ) prowadzone było przez Gminę Miasta Tarnowa – zakład budżetowy. Źródłem finansowania ZAZ były środki pochodzące z PFRON, z budżetu GMT oraz dotacji z budżetu państwa i środki własne ZAZ. Centrum Rehabilitacji jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań:

Subregionalne Centrum Wsparcia to jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa. Zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A. Zapewniała usługi opieki zastępczej umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielných pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. W budynku Centrum znajduje się wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Źródłem finansowania były środki z budżetu GMT.

Tabela nr 27. Inne instytucje pomocy i wsparcia

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	0	0	0

	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST		29	27	27

Źródło: opracowanie własne

W powyższym zestawieniu tabelarycznym – w ostatnim wierszu - uwzględnione zostały dane dotyczące organizacji pozarządowych działających w obszarze włączenia społecznego opisane poniżej.

Organizacje pozarządowe:

1. Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie realizowało 2 zadania w ramach małych grantu pn. „Świat pieśni i teatru wśród niepełnosprawnych” oraz „Bliżej teatru z TWK”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
2. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie realizował zadanie w ramach małego grantu pn. „Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
3. Stowarzyszenie Miejskie w Tarnowie realizowało zadanie w ramach małego grantu pn. „Aktywnie w Tarnowie dbamy o zdrowie”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
4. Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO w Tarnowie realizowała zadanie w ramach małego grantu pn. „Wakacyjny klub malucha”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
5. Stowarzyszenie RDN Radość – Dobro – Nadzieja realizowała zadanie w ramach małego grantu pn. „Dobre kino plenerowe w Tarnowie”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
6. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie realizowało zadanie pn. „Prowadzenie Klubu dla osób ze spektrum autyzmu”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT. Stowarzyszenie zajmowało się również prowadzeniem DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, a także mieszkania treningowego dla osób usamodzielnianych, mieszkania wspomaganego dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet oraz mieszkania wspomaganego dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn. Źródłem finansowania zadań były środki pochodzące z budżetu GMT, dotacje z budżetu państwa, a także środki własne PSONI.
7. Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu Prowincja Krakowska prowadziło Środowiskowy Dom Samopomocy im. Św. Kingi w Tarnowie. Źródłem finansowania były dotacje z budżetu państwa oraz środki własne.

8. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo Prowincja Krakowska prowadziło Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelakualnie w Tarnowie. Źródłem finansowania zadania były dotacje z budżetu państwa oraz środki własne.
9. Fundacja Zielona Przysiań w Tarnowie prowadziła następujące zadania „Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekłe psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych”, a także „Klub zdrowej mamy i dziecka 2024 – 2025” i „Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka 2023 – 2024”. Źródłem finansowania zadań były dotacje z budżetu państwa, środki własne oraz środki pochodzące z budżetu GMT w ramach Budżetu Obywatelskiego.
10. Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Tarnowie (PKPS) prowadził zadanie „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT. Ponadto PKPS realizował 2 zadania w ramach małych grantów pn. „Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców miasta Tarnowa”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
11. Caritas Diecezji Tarnowskiej prowadziła zadania „Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym” oraz „Dożywanie uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych”. Zadania finansowane były ze środków pochodzących z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
12. Katolickie Centrum Edukacji KANA w Tarnowie prowadziło placówkę wsparcia dziennego w formie specjalistycznej KANA. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
13. Stowarzyszenie SIEMACHA prowadziło placówkę wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Tarnów oraz „Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej – 2023 – 2024 - SIEMACHA Spot Nestor” oraz „Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej – 2024 – 2025 - SIEMACHA Spot Nestor”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
14. Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” prowadziło Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, który finansowany był ze środków pochodzących z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
15. Stowarzyszenie Medycyna Polska prowadziło Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – 2024 – Krzyż, Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – 2024 Złoty Wiek, Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – 2025 – Krzyż oraz Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – 2025 – Złoty Wiek. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
16. Stowarzyszenie KANON w Tarnowie prowadziło Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – 2024 – KANON oraz Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – 2025 – KANON. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
17. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Tarnowskiej prowadziło Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – 2024 – „W MCAS-ie łączymy ludzi i pokolenia” i Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024 – 2025 „W MCAS-ie łączymy ludzi i pokolenia”.
18. Tarnowskie Hospicjum Domowe im. Bł. Fryderyka Ozanama w Tarnowie realizowało zadanie pn. „Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych” – poprzez prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego. Współpraca bezkosztowa.
19. Stowarzyszenie „Klub Amazonka” realizowało zadanie „Rehabilitacja psychofizyczna

- i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”. Zadanie realizowane w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” przy współfinansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa.
20. Fundacja Edumocni realizowała projekt „Pozytywna Przemiana – Rozwój, Zdrowie, Współpraca”. Źródłem finansowania były środki z budżetu GMT oraz środki własne organizacji.
21. Edu It Augustyn, Pieprzycki Spółka Jawna realizowała umowę na świadczenie usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Źródłem finansowania była dotacja z budżetu państwa.
22. Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich we współpracy z Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowała XII edycję „Opłatka Maltańskiego”. Współpraca bezkosztowa.
23. Fundacja Partnerstwo dla Przyszłości oraz Centrum Integracji Społecznej - jednostka Lokalna Spółdzielni Socjalnej Serwis realizowały w ramach współpracy z pracownikami Centrum Usług Społecznych w Tarnowie proces rekrutacji osób do uczestnictwa w zajęciach, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, a następnie nadzorowanie uczestnictwa zrekrutowanych osób. Współpraca bezkosztowa.
24. Tarnowskie Centrum Integracji Społecznej w ramach porozumienia o współpracy z Centrum Usług Społecznych realizowało mobilne usługi porządkowe dla mieszkańców miasta Tarnowa w ramach Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 r. pn. „Od potrzeb do realizacji”. Usługi miały charakter wolontariacki i były świadczone bezpłatnie. Współpraca bezkosztowa.
25. Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego – współpraca pracowników CUS w zakresie zawierania przez uczestników Klubu Integracji Społecznej (prowadzonego przez Fundację) kontraktów socjalnych. Współpraca bezkosztowa.
26. Fundacja „Rusz się!” wygrała konkurs na realizację zadania pn. „Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych” – umowa została rozwiązana, a zadanie nie zostało zrealizowane w związku z wystąpieniem okoliczności uniemożliwiających wykonanie umowy, tj. niezorganizowaniem grupy docelowej uczestników pomimo prowadzonej kampanii promocyjnej zadania.

11. ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE GMINY MIASTA TARNOWA

W Gminie Miasta Tarnowa środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w roku oceny 162 478 007,72 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 20 770 521,34 zł (wzrost o 14,66 %). W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 66 999 459,67 zł, co stanowi 41,24% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 82 120 361,50 zł, co stanowi 50,54% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 4 001 783,67 zł, co stanowi 2,46% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 374 876,68 zł, co stanowi 0,23% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatkowano 8 981 526,20 zł, co stanowi 5,53% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe:

1. Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 40 579 674,73 zł.
2. Domy Pomocy Społecznej – 31 488 715,99 zł.
3. Ośrodki pomocy społecznej – 17 269 110,43 zł.

Dodatkowo w roku oceny wydatkowano środki w łącznej wysokości 562 853,26 zł na: realizację programów polityki zdrowotnej – 36 409,60 zł, inne zadania w zakresie ochrony zdrowia, np. obsługę wydawania decyzji w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy innemu niż ubezpieczonemu spełniającemu określone w prawie kryterium dochodowe - 53 125 zł, realizacja przez organizacje pozarządowe zleconych zadań – 99 604,52 zł, realizowano projekt Tarnów „Nowe spojrzenie” – 262 628,94 zł, projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” - 57 338,36 zł, opłacono pobyt niepełnoletniego mieszkańca Gminy w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym dla Dzieci – 45 149,84 zł, realizowano zadania związane z obsługą Karty Dużej Rodziny – 8 597 zł.

Tabela nr 28. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego – zadania własne i zlecone – w zł

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OGÓŁEM			
OGÓŁEM (działy)	141 707 486,38	162 478 007,72	159 424 306,85
W tym: w budżecie CUS	92 313 606,77	110 497 788,07	106 076 613,85
851 - OCHRONA ZDROWIA			
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	61 850	35 400	15 000
w tym: w budżecie CUS	61 850	35 400	15 000
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3 787 623,41	3 966 383,67	3 997 806
w tym: w budżecie CUS	2 222 267,36	3 966 383,67	3 997 806
852 - POMOC SPOŁECZNA			
85202 - Domy pomocy społecznej	27 091 752	31 488 715,99	32 368 312
w tym: w budżecie CUS	8 700 293,32	10 437 360,95	11 044 886
85203 - Ośrodki Wsparcia	4 067 339,44	4 384 654,91	4 854 778
w tym: w budżecie CUS	4 067 339,44	4 384 654,91	4 854 778
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	524 674,53	682 738,23	696 000
w tym: w budżecie CUS	0	6 000	6 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	352 755,20	513 831,82	552 904
w tym: w budżecie CUS	352 755,20	513 831,82	552 904
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	2 224 136,08	1 578 864,34	3 229 772
w tym: w budżecie CUS	2 216 560,06	1 566 185,80	3 209 272
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9 656 619,05	11 938 707,72	9 000 200
w tym: w budżecie CUS	9 656 619,05	11 938 707,72	9 000 000
85216 - Zasiłki stałe	3 736 110,60	5 296 487,47	6 400 003
w tym: w budżecie CUS	3 689 711,09	5 269 392,61	6 349 503

85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	13 291 033,08	17 269 110,43	18 113 011
w tym: w budżecie CUS	13 291 033,08	17 269 110,43	18 112 811
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	1 105 159,22	1 394 909,27	1 489 550
w tym: w budżecie CUS	303 725,75	452 099,01	582 330
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	4 336 733,89	4 607 110,99	4 718 636
w tym: w budżecie CUS	3 984 239,57	4 184 807,76	4 216 526
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	2 089 255,24	1 564 186,79	1 368 137
w tym: w budżecie CUS	1 889 230,39	1 361 644,99	1 172 137
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	1 907 024,70	1 401 043,54	271 324
w tym: w budżecie CUS	1 013 583,66	1 385 114,88	236 324
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ			
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	2 903 660,58	3 418 703,11	3 170 496
w tym: w budżecie CUS	284 901,57	320 953,95	313 752
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	1 156 309,26	1 263 677,76	1 325 494
w tym: w budżecie CUS	57 571,28	29 529,76	86 000
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	7 136 298,74	4 299 145,33	5 892 904,85
w tym: w budżecie CUS	2 354 180,24	1 995 541,10	3 577 542,85
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA			
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	219 032,39	208 286,68	60 000
w tym: w budżecie CUS	140 439,83	121 913,73	60 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	100 900	166 590	200 000
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
855 - RODZINA			
85501 - Świadczenie wychowawcze	91 344,20	104 110,25	150 000
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	35 039 687,33	40 579 674,73	33 575 180
w tym: w budżecie CUS	34 223 581,01	40 446 490,25	33 385 180
85504 - Wspieranie rodziny	332 528,03	720 584,19	713 871
w tym: w budżecie CUS	332 528,03	720 584,19	711 571
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	10 638 935,27	13 531 389,15	13 066 454

w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	3 591 394,88	4 406 982,58	6 304 469
w tym: w budżecie CUS	2 538 074,27	3 167 468,90	3 831 140
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	5 627 141,54	6 852 268,21	7 296 854
w tym: w budżecie CUS	311 595,04	120 161,08	168 000
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	638 187,72	804 450,56	593 151
w tym: w budżecie CUS	621 527,55	804 450,56	593 151
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

W roku oceny (środki ujęte w powyższej tabeli) wydatkowano środki finansowe na wsparcie uchodźców wojennych wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. CUS w Tarnowie wydatkowało na ten cel łącznie (ujęto również dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych oraz stypendia socjalne klasyfikowane w rozdziale 85495) kwotę 941 925,70 zł (w tym w budżecie CUS – 941 569,20 zł), w tym na: jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł (wraz z kosztami obsługi) – 16 830 zł, świadczenia rodzinne (wraz z kosztami obsługi zadania) – 735 953,29 zł, pozostałe świadczenia z ustawy o pomocy społecznej (np. zasiłki stałe, okresowe, sprawienie pogrzebu, usługi opiekuńcze) – 111 233,17 zł, zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych (posiłki doraźne oraz zasiłki celowe na zapewnienie posiłku) – 8 466,15 zł, stypendia socjalne – 31 389,60 zł, opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne – 26 544,49 zł, finansowanie pobytu dzieci obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej – 11 509 zł.

W związku z art. 13 ww. ustawy Gmina Miasta Tarnowa wydatkowała łączną kwotę 1 689 048 zł, w tym na wypłatę świadczeń pieniężnych z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (tzw. „40,00 zł”) w tym na koszty obsługi wniosków - weryfikację wniosków oraz weryfikację warunków zakwaterowania. Zadania określone w art. 13 ustawy są zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie, a środki przeznaczone na ich realizację zapewnia wojewoda – wszystkie środki wypłacone przez Gminę Miasta Tarnowa pochodziły z budżetu Wojewody Małopolskiego.

Dodatkowo organ wykonawczy gminy zapewnił dla obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium RP uznaje się za legalny na podstawie przepisów ustawy - na potrzeby nadania numeru PESEL - możliwość nieodpłatnego wykonania fotografii. Na ten cel wydatkował łączną kwotę 480 zł. Realizacja powyższego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

W ramach realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Gmina Miasta Tarnowa wydatkowała również środki na realizację zadania - zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego w budynku przy ul. Św. Anny 1 w Tarnowie. Na ten cel wydatkowano kwotę 1 568 533,86 zł - dotacja celowa z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz 10 485,94 zł - środki własne GMT.

12. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO - KONKURSOWA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE I NADZOROWANYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

Aktywność projektowo-konkursowa CUS w Tarnowie oraz nadzorowanych jednostek organizacyjnych polegała na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziale w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów rządowych i ośłonowych.

W roku oceny Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało:

- 1 projekt w ramach środków unijnych na łączną kwotę 57 338,36 zł, w którym uczestniczyło 22 osoby,
- 4 projekty konkursowe ogłaszane przez MRiPS na łączną kwotę 4 581 088,44 zł, w których uczestniczyło 651 osób,
- 2 programy ośłonowe na łączną kwotę 1 607 287,49 zł, w których uczestniczyło 2 660 osób,
- 4 programy rządowe na łączną kwotę 2 591 552,19 zł, w których uczestniczyło 457 osób.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie realizowanych programów i projektów realizowanych w roku oceny.

Tabela nr 29. Programy i projekty realizowane w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024		
	Liczba uczestników programu/ projektu	Wydatkowana kwota	Jednostka realizująca
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH			
Projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” w ramach Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus	22	57 338,36 zł, w tym: UE 51 300,64 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRiPS			
Zadanie pn. „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ w Tarnowie” w ramach programu wieloletniego „SENIOR+” na lata 2021-2025, edycja 2024	27	157 945,21	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
„Asystent rodziny w 2024 roku”	302	387 459,97, w tym: budżet GMT 269 138,14, środki zewnętrzne - 118 321,83 (dotacja MUW – Fundusz Pracy)	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	138	2 301 605,83 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
„Opieka wytchnieniowa”	184	1 734 077,43 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH			
Wieloletni rządowy program “Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	2 556	1 549 705 zł, w tym: budżet GMT 621 928 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024	104	57 582,49 zł, w tym: budżet GMT 11 694,74 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
UDZIAŁ W PROGRAMACH RZĄDOWYCH			
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027”	7	48 830,40 zł, w tym: budżet GMT 0 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”	5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	29 508,28 zł, w tym: budżet GMT 0 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	6 asystentów rodziny	37 072,35 zł, w tym: budżet GMT 0 zł	
	91	405 985,65 zł, w tym: budżet GMT 0 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie + Stowarzyszenie Siemacha + placówki opiekuńczo- wychowawcze

„Rządowy program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024”	7	79 475 zł, w tym: budżet GMT 309 940,60 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027”	341	1 990 680,51 zł, w tym: budżet GMT 0 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie DPS Robotnicza, DPS Modrzejewskiej, DPS Czarna Droga, DPS Szpitalna, CARITAS, ŚDS typ A i C, ŚDS typ B

Źródło: opracowanie własne

Pracownicy Działu Pomocy i Integracji Społecznej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowali:

- warsztaty edukacyjne dla rodziców objętych wsparciem CUS w Tarnowie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie pn. „Wychowanie bez klapsa”,
- projekt socjalny dla osób korzystających ze wsparcia CUS mających trudności w prawidłowym zarządzaniu budżetem pn. „Trening budżetowy”,
- projekt socjalny dla rodziców objętych wsparciem CUS zainteresowanych wprowadzeniem zmian w relacjach z dziećmi pn. „Grupa wsparcia dla rodziców”.

Wśród projektów socjalnych Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych (DWOSN) CUS realizował następujące projekty skierowane do mieszkańców mieszkań wspomaganych:

- „Nieodpłatna pomoc prawna dla mieszkańców mieszkań wspomaganych”,
- „Prezentacja Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tarnowie”,
- „Warsztaty Choinkowe” dla mieszkańców mieszkań wspomaganych CUS, WTZ Klikowa oraz uczniów Szkoły Podstawowej na 14 w Tarnowie,
- „Warsztaty krawieckie dla mieszkańców mieszkań wspomaganych CUS w Tarnowie”,
- „Smart Senior – dostęp do usług mobilnych mieszkańców mieszkań wspomaganych”,
- Świetlica bez barier „Walentynkowe spotkanie na świetlicy krzyskiej”,
- „Dzień Kobiet na Krzyskiej”,
- „Majówka Czas Zacząć”,
- „Półkolonia dla seniora”,
- „Spotkanie z folklorem 2024”,
- „Warsztaty wielkanocne dla mieszkańców mieszkań wspomaganych CUS w Tarnowie”.

Z kolei pracownicy Działu Pieczy Zastępczej CUS w Tarnowie - Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowali 10 projektów, w tym 9 skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinach zastępczych, tj.:

1. „Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Tarnowa.
2. „Ferie Moc atrakcji” – projekt dla dzieci i młodzieży, których celem była organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas ferii zimowych.

3. „Teraz My” – grupa rozwojowa, której celem było wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dzieci i młodzieży oraz rozwój tzw. kompetencji miękkich.
4. „Niech żyją wakacje” - projekt dla dzieci i młodzieży, którego celem była organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas wakacji.
5. „Woskiem malowane” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, organizacja zabawy andrzejkowej.
6. „Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” - projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych na rok szkolny 2024/2025, którego celem było pozyskanie wolontariuszy oraz pomoc najbardziej potrzebującym małoletnim w nauce.
7. „Bajkowa wizyta” – projekt dla dzieci z rodzin zastępczych, którego głównym celem było podniesienie poczucia własnej wartości u dzieci poprzez zorganizowanie zwiedzania Urzędu Miasta Tarnowa oraz spotkanie i rozmowa na temat ulubionych bajek z Prezydentem Miasta.
8. „Zostań Mikołajem” – projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, którego głównym celem było obdarowanie dzieci i młodzieży z tarnowskich rodzin zastępczych prezentami gwiazdkowymi.
9. „Ania szuka domu” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze – kontynuowany w 2025 r.
10. „(PO)MOCNA Grupa” - projekt do młodzieży z rodzin zastępczych, którego głównym celem było wzajemne wsparcie, jak i podejmowanie dyskusji i rozmowy na tematy, które nurtują młodych ludzi.

Dział Organizowania Usług Społecznych od października 2024 r. rozpoczął realizację projektu „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.26 Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, typ projektu A. Działania mające na celu integrację osób w szczególnie trudnej sytuacji realizowane przez gminy i powiaty współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Celem projektu jest zapewnienie pełnej i trwałej integracji społecznej osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej poprzez zapewnienie im całościowego wsparcia, kształtowanie umiejętności społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających samodzielności i aktywnemu uczestnictwu w społeczeństwie.

Uczestnikami projektu mogą zostać mieszkańcy Tarnowa, którzy spełniają kryteria dostępu do następujących grup docelowych: osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, osoby przebywające w pieczy zastępczej oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osoby w kryzysie bezdomności, osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby z niepełnosprawnościami, członkowie gospodarstw domowych sprawujących opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby opuszczające placówki opieki instytucjonalnej, w tym DPS-y. Jednocześnie projekt uwzględnia otoczenie tych grup docelowych, obejmując rodziny oraz środowisko lokalne.

Projekt oferuje wsparcie poprzedzone wielowymiarową diagnozą potrzeb, która pozwoli na opracowanie spersonalizowanych planów integracji. Wśród oferowanych form wsparcia znajdują się m.in. wsparcie psychospołeczne, rozwój umiejętności społecznych, ale także praca socjalna, edukacja, rozwój osobisty i aktywizacja zawodowa, wsparcie w obszarze rodzin przeżywających trudności w życiu codziennym, wsparcie osób przebywających w rodzinach zastępczych lub opuszczających rodziny zastępcze oraz wsparcie procesu usamodzielniania. Innym zadaniem projektu jest wsparcie osób

z niepełnosprawnościami poprzez integrację społeczną, profilaktykę zdrowotną, usługi świadczone w społeczności lokalnej, system asystentów społecznych czy wsparcie mieszkaniowe.

W perspektywie długofalowej projekt dąży do osiągnięcia długoterminowych efektów społecznych w postaci poprawy sytuacji społecznej, ekonomicznej, edukacyjnej i zdrowotnej uczestników projektu. Wartość projektu wynosi 9 402 719,70 zł, w tym wysokość z Funduszy Europejskich to 7 950 380,78 zł. Okres realizacji zadania: od 1.10.2024 r. do 30.06.2029 r.

W 2023 r. został opracowany Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok pn. „Od potrzeb do realizacji”. Celem programu było zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby i problemy mieszkańców Tarnowa. Program został przyjęty uchwałą nr XCVI/904/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok pn. „Od potrzeb do realizacji” (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 9056). Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie odbywało się za pośrednictwem CUS w Tarnowie na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. Podstawowym warunkiem kwalifikowania do korzystania z usług społecznych było miejsce zamieszkania na terenie GMT. Usługi świadczone były nieodpłatnie, w formie niematerialnej, bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub grup mieszkańców o określonych potrzebach.

W 2024 r. realizowano następujące usługi społeczne: indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży, zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży, w tym warsztaty z elementami sensoplastyki, warsztaty taneczno-rytmiczne, ogólnousprawniające w formie zajęć na basenie, warsztaty na ścianie wspinaczkowej, warsztaty z zakresu wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży oraz zajęcia indywidualne z elementami integracji sensorycznej. Ponadto w ramach zajęć wspierających została zorganizowana półkolonia letnia pn. „HackAktywni bez ekranów”. Dla dzieci i młodzieży realizowana była również usługa dogoterapii oraz hipoterapii. Natomiast dla osób dorosłych, w tym seniorów, realizowane były następujące usługi: poradnictwo dietetyczne, grupa wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami, w tym pełnoletnich, warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe, w tym warsztaty obniżające stres wraz z technikami oddechowymi, indywidualne sesje neurologopedyczne oraz indywidualne warsztaty terapeutyczne. Realizowane były również mobilne usługi społeczne: usługi fryzjerskie, podologiczne, porządkowe oraz pomoc w nagłych usterkach domowych. Ponadto realizowana była usługa wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

Dział Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej realizował w 2024 r. dwa programy: Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2024 oraz program Opieka wytchnieniowa – edycja 2024:

- Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej realizowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program miał na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Program adresowany był do dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W 2024 r. z usługi asystencji osobistej skorzystało 138 osób

niepełnosprawnych. Na realizację programu wydatkowano kwotę: 2 301 605,83 zł;

- Opieka wytchnieniowa realizowana była ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program miał na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. W 2024 r. usługami opieki wytchnieniowej objętych zostało 184 opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Na realizację programu wydatkowano kwotę: 1 734 077,43 zł.

W 2024 r. ogłoszono również i rozstrzygnięto 4 konkursy ofert na wyłonienie realizatorów zadań z zakresu zdrowia publicznego:

- dotyczące wsparcia osób niepełnosprawnych: „Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”, „Edukacja i profilaktyka w zakresie wybranych problemów zdrowotnych występujących u osób w starszym wieku oraz „Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych” – umowa na to zadanie została rozwiązana, a projekt nie został zrealizowany,
- dotyczące wsparcia osób dorosłych, w tym seniorów: „Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży” – zadanie skierowane do rodziców dzieci.

Ponadto w 2024 r. kontynuowano realizację zadania pn. „Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka”.

13. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI – ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPRACIA

Miasto Tarnów wspiera organizacje pożytku publicznego, które realizują określone zadania w zakresie pomocy społecznej, przyznając dotacje z zachowaniem procedury konkursowej, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940), z zastosowaniem ustawy o finansach publicznych.

W Gminie Miasta Tarnowa w 2024 r. w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie zadań realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zawarto 41 umów z 24 organizacjami pozarządowymi na kwotę przyznanej dotacji 15 486 346,44 zł. W trybie zamówień publicznych zlecono zadania 1 organizacji pozarządowej, której przekazano wynagrodzenie w kwocie 183 869,44 zł. Z kolei prowadzenie placówek pomocy społecznej zlecono 11 organizacjom pozarządowym na kwotę przyznanej dotacji 10 578 391 zł.

Usługi opiekuńcze zostały zlecone jednej organizacji pozarządowej na kwotę 4 004 449,38 zł (tj. 108 236 godzin). Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku oceny zlecano do realizacji firmie zewnętrznej.

Poniżej zamieszczono zestawienie tabelaryczne przedstawiające szczegółowe informacje dotyczące współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku oceny.

Tabela nr 30. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w roku oceny

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA	
łączna liczba organizacji pozarządowych, z którymi miasto współpracuje	27
w tym łączna liczba organizacji pozarządowych, z którymi miasto współpracuje bez ponoszenia kosztów	6
łączna liczba placówek, których prowadzenie miasto zleciło organizacjom pozarządowym ¹⁶	21
łączna kwota przekazana przez miasto organizacjom pozarządowym na prowadzenie placówek wskazanych - w zł	10 578 391
łączna liczba warsztatów terapii zajęciowej (WTZ)	3
łączna kwota przekazana na prowadzenie WTZ (wraz z środkami PFRON) - w zł	5 542 723

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 31. Zadania w obszarze pomocy i wsparcia zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE
Realizacja zadań publicznych wyłonionych w otwartych konkursach ofert na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym
Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym
Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy typu A dla osób przewlekłe psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych
Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy (typ B) dla osób niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym
Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania
Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania treningowego dla osób usamodzielnianych
Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania wspomagane dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn
Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania wspomagane dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet
Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym
Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi
Dożywianie uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej (2 umowy)
Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych – prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego
Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej (5 umów)
Prowadzenie Klubu dla osób ze spektrum autyzmu
Powierzenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
„Świat pieśni i teatru wśród niepełnosprawnych”

¹⁶ W tabeli uwzględniono placówki pomocy społecznej oraz placówki realizujące działania w zakresie pomocy i wsparcia funkcjonujące na terenie GMT.

„Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców miasta Tarnowa”
„Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa”
„Aktywnie w Tarnowie dbamy o zdrowie”
„Wakacyjny klub malucha”
„Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców miasta Tarnowa”
„Blżej teatru z TWK”
„Dobre kino plenerowe w Tarnowie”

Źródło: opracowanie własne

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest bardzo korzystna nie tylko dla administracji, ale również dla mieszkańców. Organizacje, realizując zadania należące do gminy, wzbogacają atrakcyjność oferowanego wsparcia, przez co mieszkańcy mają większy wachlarz usług, z których mogą korzystać i wsparcie dociera do większej liczby osób. Dzięki temu GMT wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców, umożliwiając im korzystanie ze wsparcia, jakiego potrzebują w codziennym funkcjonowaniu, tym samym poprawiając jakość ich życia.

W 2024 r. Gmina Miasta Tarnowa ściśle współpracowała z licznymi organizacjami pozarządowymi, współfinansując ich działalność, co dawało możliwość udoskonalania systemu wsparcia w mieście Tarnowie. Współpraca ta była kontynuacją wieloletnich doświadczeń z podmiotami, jak również pojawiły się nowe organizacje, z którymi gmina podjęła współpracę dla dobra mieszkańców.

14. WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE

„Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Miasta Tarnowa za 2024 rok” została przygotowana głównie na podstawie danych zebranych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie na potrzeby sprawozdania MRiPS-06 i MRiPS-03. Analiza tych danych pozwala na monitorowanie sytuacji lokalnej w obszarze pomocy społecznej. Dokument ten stanowi jednocześnie bazę do zaplanowania budżetu w zakresie polityki społecznej na kolejny rok.

Zaprezentowane dane prowadzą do przedstawienia poniższych wniosków i rekomendacji.

Najważniejsze wnioski wpływające z analizy zebranego materiału za rok oceny:

1. Spada liczba urodzeń tarnowian i tym samym dynamicznie z roku na rok zmniejsza się liczba ludności miasta Tarnowa. Związane jest to również z migracjami zewnętrznymi oraz zagranicznymi, jak również brakiem meldowań się osób, które zamieszkują na terenie Tarnowa.
2. Spada liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, natomiast wzrasta w wieku poprodukcyjnym.
3. Obserwowany jest coraz bardziej dynamiczny proces starzenia się społeczeństwa, co powoduje, że wzrasta zapotrzebowanie na różne formy wsparcia skierowane do seniorów, by w ten sposób wydłużyć ich samodzielność, aktywność i samowystarczalność.
4. Zapotrzebowanie osób starszych i samotnych na opaski bezpieczeństwa, które poprawią poczucie bezpieczeństwa tych osób i sprawią, że będą dłużej samodzielni.
5. W porównaniu do roku 2023 wzrosła nieco liczba osób bezrobotnych zarówno ogółem, jak i długotrwale bezrobotnych. Zmniejszyła się natomiast grupa bezrobotnych z prawem do zasiłku.
6. Zmniejszył się wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej.

7. Spadła liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej. Spadek odnotowano również w grupie osób długotrwale korzystających ze świadczeń.
8. Odnotowano znaczny wzrost kwot wypłaconych w ramach zasiłków stałych, które zostały wypłacone uchodźcom wojennym z Ukrainy.
9. Obserwuje się dalsze trudności w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
10. Dalszy spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej przy utrzymującej się dużej liczbie osób korzystających długotrwale ze świadczeń.
11. Obserwuje się trudności osób młodych w tworzeniu pełnego, stabilnego systemu rodzinnego, w którym mogłyby wychowywać się małoletnie dzieci w poczuciu bezpieczeństwa.
12. Występuje niska motywacja osób korzystających z pomocy do podejmowania jakichkolwiek działań zmierzających do wywołania pożądanej zmiany, tj. usamodzielnienia się pomimo zdiagnozowania trudności w funkcjonowaniu, w tym niskich kompetencji rodzicielskich, nieracjonalnego dysponowania dochodami.
13. Duża liczba osób przejawiających zaburzenia psychiczne lub chorobę psychiczną, które nie wyrażają zgody na współpracę.
14. W roku 2024 zaobserwowano zwiększenie potrzeb w obszarze realizacji usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Dużym zainteresowaniem mieszkańców miasta cieszyły się usługi sąsiedzkie (z CUS kontaktowało się wiele osób zainteresowane tą formą wsparcia), które nie była realizowane w 2024 r. ale są dostępne od 2025 r.
15. Głównymi powodami udzielenia pomocy i wsparcia rodzinom były: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i na trzecim miejscu ubóstwo (w 2023 r. ubóstwo odnotowano na drugim miejscu).
16. Utrzymuje się spadek w wypłatach liczby zasiłków okresowych i celowych.
17. Wzrosła liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.
18. Wzrosło zapotrzebowanie na przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny w ramach środków z PFRON.
19. Znacznie wzrosły wydatki na zadania w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
20. Duży spadek liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne w związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia i brakiem zwiększenia progu dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń rodzinnych.
21. Duży wzrost liczby rodzin pobierających dodatki ośłonowe.
22. Wzrost wydatków na zadania z zakresu szeroko pojętej polityki społecznej spowodowany jest przede wszystkim waloryzacją wysokości wypłacanych świadczeń oraz systematycznym wzrostem utrzymania mieszkańców umieszczanych w domach pomocy społecznej.
23. Koszty realizacji poszczególnych działań z roku na rok ulegają zwiększeniu, co spowodowane jest wzrostem kosztów życia (m.in. wzrost opłat za media i czynsz) i ubożeniem społeczeństwa.
24. Wzrasta liczba osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej, a także osób wymagających skierowania do domu pomocy społecznej o profilu dla osób przewlekle chorych psychicznie.
25. Rośnie zainteresowanie pomocą w formie skierowania do mieszkań wspomaganych.
26. Pomimo wyższych planowanych wydatków na zadania z zakresu polityki społecznej nie zabezpieczają one w pełni potrzeb na realizację tych zadań. Przewiduje się wystąpienie braków

m.in. na realizację wypłat dodatków mieszkaniowych, opłacenie kosztów pobytu mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów, realizację zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

27. W wielu przypadkach kwoty środków dotacji celowych z budżetu państwa na realizację niektórych zadań (m.in. opłacenie składek zdrowotnych czy finansowanie wypłat zasiłków stałych) zostały przyznane w niższych wysokościach niż składane zapotrzebowania. Przewiduje się dokonywanie w trakcie roku weryfikacji przyznanych środków i zgłaszanie powstałych braków (ewentualnie nadwyżek) do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Rekomendacje i planowane kierunki działań w 2025 r.:

1. Dalsza rozbudowa wsparcia psychologicznego, psychoterapeutycznego i psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży, a także dorosłych w związku ze zwiększającym się z roku na rok zapotrzebowaniem na tego rodzaju pomoc.
2. Zapewnienie dzieciom w wieku przedszkolnym z zaburzeniami w komunikacji dostępu do logopedów.
3. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz rozwijanie ich umiejętności wychowawczych poprzez poradnictwo udzielane w szkołach, przedszkolach i poradniach psychologiczno-pedagogicznych, a także prowadzenie warsztatów i grup wsparcia.
4. Udzielenie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz zwiększenie liczby asystentów rodziny w związku ze złożonością problemów i wydłużającym się czasem pracy z rodziną.
5. Dalsze kompleksowe wsparcie rodzin wieloprotokolowych poprzez podejmowanie działań z zakresu polityki prorodzinnej zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym.
6. Wspieranie rodzin w działaniach mających na celu przeciwdziałanie przemocy.
7. Dalsze działania mające na celu poszerzenie bazy placówek, które będą podejmowały działania mające na celu zapewnienie opieki seniorom oraz zagospodarowania im wolnego czasu poprzez organizację wsparcia, które będzie wpływać na poprawę ich kondycji fizycznej i intelektualnej.
8. Kontynuacja działań mających na celu poprawę bazy dydaktyczno-wychowawczej szkół i przedszkoli oraz usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych.
9. Zapewnienie opieki i pomocy tym osobom starszym i samotnym, którzy pozbawieni są opieki ze strony rodziny, a mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu.
10. Potrzeba zapewnienia ciągłości działań podejmowanych na rzecz osób bezdomnych. Chodzi szczególnie o zapewnienia pomocy osobom bezdomnym wymagającym pielęgnacji i opieki w związku z przeżytymi urazami lub chorobami. Problem ten dotyczy zarówno służb społecznych, jak i służby zdrowia. Rozwiązaniem w tym zakresie mogłoby być schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub zwiększenie liczby mieszkań wspomaganych.
11. Dalsze pozyskiwanie zawodowych rodzin zastępczych, które obejmą opieką dzieci wymagające umieszczenia w systemie pieczy zastępczej.
12. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej celem zapewnienia odpowiedniej opieki i wychowania dzieciom poprzez dalsze edukowanie i propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
13. Utrzymanie obecnej liczby koordynatorów pieczy oraz w miarę potrzeb zwiększenie liczby etatów.

14. Nawiązanie współpracy z placówkami medycznymi celem zabezpieczenia miejsc w specjalistycznym leczeniu dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych na terenie miasta Tarnowa.
15. Nawiązanie współpracy z podmiotami mogącymi podjąć współpracę z GMT w zakresie wprowadzenia programu ulg, zwolnień i zniżek dla członków funkcjonujących rodzin zastępczych.
16. Kontynuacja działań w zakresie wdrażania procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, tak by jak najdłużej utrzymać mieszkańców w swoich środowiskach, gdzie czują się najlepiej, a tym samym ograniczać liczbę osób w placówkach całodobowych.
17. Dalsze organizowanie wsparcia na rzecz dzieci, młodzieży, a także osób dorosłych ze spektrum autyzmu oraz zespołem Aspergera.
18. Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych, w tym również beneficjentów systemu pomocy społecznej.
19. Wdrażanie programów mających na celu pomoc w zatrudnianiu osób 50+.
20. Kontynuowanie działań na rzecz rozwoju mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego.
21. Zapewnienie dalszego wsparcia osób niepełnosprawnych w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.
22. Dalsza aktywność projektowo-konkursowa mająca na celu zdobywanie nowych środków w obszarze polityki społecznej.
23. Dalszy rozwój współpracy organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3, ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach zadań realizowanych w obszarze pomocy i wsparcia.
24. Utrzymanie zasobów kadrowych CUS na poziomie zabezpieczającym realizację wszystkich zadań określonych w ustawach szczegółowych z obszaru pomocy społecznej i polityki społecznej.
25. Dalsze podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników CUS poprzez umożliwienie im uczestnictwa w szkoleniach, warsztatach, wizytach studyjnych, w związku z czym w budżecie gminy winny być zabezpieczone środki finansowe na ten cel.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie „Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2024 rok”

Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby te obejmują infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Ponadto, zgodnie z art. 16a ust. 4 wspomnianej ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego – w przedmiotowym wypadku Prezydent Miasta Tarnowa – przedstawia co roku do 30 kwietnia Radzie Miejskiej w Tarnowie, a do dnia 30 czerwca Sejmikowi Województwa Małopolskiego, ocenę zasobów pomocy społecznej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.